

30
ROČNÍK 13

11. června 2004

V ČÍSLE:

Lékařská fakulta má nové vedení • Kříž Svatého Václava rektorce UP • Na Univerzitě Palackého roste počet zahraničních studentů • O situaci v UC UP • Z Bretagne rovnýma nohama do EU

Kromě 14 zlatých medailí si olomoucká univerzita přivezla z letošních Českých akademických her v Praze také vlajku České asociace univerzitního sportu, kterou převzala prorektorka UP prof. L. Ludíková jako zástupkyně pořadatelské VŠ v roce 2005 (viz snímek ve výřezu). Tituly akademický mistr a akademická mistryně získala na ČAH 2004 mj. družstva sportovních gymnastek a gymnastů UP; někteří z jejich členů se o několik dnů později stali také mistry republiky v soutěži „teamgym“.

(Více informací na str. 3.)

-red-, foto -fr- a archiv FTK UP ▶

Titul rytíře Řádu Akademických palem Mgr. J. Uvírové, Ph.D.

■ Předseda vlády Francouzské republiky rozhodl udělit Mgr. J. Uvírové, Ph.D., vedoucí francouzské sekce Katedry romanistiky FF UP, titul rytíře Řádu Akademických palem (Palmes Académiques). Insignii převzala Mgr. J. Uvírová, Ph.D., z rukou ambasadora Francouzské republiky v Praze při slavnostním aktu, který se uskutečnil v rezidenci Francouzského velvyslanectví 27. 5. 2004.

Mgr. J. Uvírová, Ph.D., obdržela Řád Akademických palem jako výraz ocenění přínosu k rozvoji česko-francouzské spolupráce, šíření francouzského jazyka a francouzské kultury a organizace mezinárodních vědeckých konferencí a kolokvií. Ve

své slavnostní řeči poděkovala všem svým spolupracovníkům jak na Katedře romanistiky, tak ve Francouzském centru a vyzdvihla neocenitelnou podporu rektorky UP a děkana FF UP.

Jde již o druhé vyznamenání pro Univerzitu Palackého v tomto roce. V polovině března 2004 převzala Řád akademických palem rektorka UP prof. J. Mačáková, CSc.

Řád Akademických palem byl zřízen Napoleonovým dekretem 17. března 1808. Byl udělován důstojníkům univerzít a důstojníkům akademií. Od roku 1866 se Řád Akademických palem uděluje jako vyznamenání.

-rs-, -red-, foto -pu-

Právnickou fakultu UP povede stávající děkan

■ Akademický senát Právnické fakulty UP zvolil 31. 5. 2004 nového děkana. Stal se jím dosavadní děkan **JUDr. Mag. iur. Michal Malacka, Ph.D.**

Z patnácti přítomných senátorů se pro dosavadního děkana vyslovilo devět senátorů, a to již v prvním kole tajné volby. Protikandidátka doc. JUDr. N. Šišková, Ph.D., si na svou stranu získala dva senátory, dva senátory se zdrželi hlasování, dva hlasy byly neplatné.

Ještě předtím byl jedním ze senátorů podán návrh na odročení volby děkana, odůvodněný nedostatečným množstvím informací o kandidátech. Tento návrh však Akademický senát PF UP neschválil. JUDr. M. Malacka, Ph.D., vede Právnickou fakultu UP od roku 2001, druhé tříleté funkční období zahájí 1. 11. 2004.

-map-, foto archiv PF UP

Vědecká rada UP přijala usnesení k okolnostem habilitačního řízení doc. L. Pavery

■ Vědecká rada UP v Olomouci se na svém zasedání 31. 5. 2004 zabývala okolnostmi habilitačního řízení doc. L. Pavery, CSc.

Vědecká rada UP konstatovala, že ze strany doc. L. Pavery, CSc., došlo k porušení obvyklých a obecně respektovaných zásad vědecké práce a vědecké etiky, a to tím, že v jeho habilitační práci „Kazatel Daniel Nitsch – kapitola z barokní homiletiky“, současně vydané v nakladatelství ISTEINIS (Brno, 2003), byl nedostatečně a nesprávně citován literární zdroj, nepublikovaný rukopis Františka Němce „Rozbor kazatelského umění Daniela Niče“.

Existující legislativní rámec značně limituje právní možnosti UP vedoucí k nápravě. Problematika habilitačního řízení spadá za současného stavu do výhradní kompetence akademických orgánů, avšak nedostatečná legislativní úprava neumožňuje těmto orgánům anulovat ukončené habilitační řízení. Řešení jakoukoliv formou soudního řízení je věcně i formálně sporné. V oblasti autorského práva je pro podání žalobního

návrhu nutná osoba aktivně legitimovaná, kterou v tomto případě není UP. V rámci trestního řízení rovněž není dostatečná právní opora pro řešení daného případu.

Univerzita Palackého vyzve prostřednictvím usnesení Vědecké rady UP ze dne 31. 5. 2004 doc. L. Pavery, CSc., aby s ohledem na vědeckou a pedagogickou etiku a míru své osobní odpovědnosti zaujal zásadové stanovisko k současné situaci a vyvodil z ní důsledky vedoucí k vyřešení sporných otázek jeho habilitačního řízení.

Vedení UP bude rovněž iniciovat kroky vedoucí k odstranění nedostatků ve stávající legislativní úpravě habilitačního řízení a řízení obdobných, zejména z hlediska zrušení habilitačních řízení za předpokladu prokazatelně zjištěných závažných pochybení jak na straně akademické instituce, tak na straně uchazečů daných řízení, při zachování autonomie akademických orgánů vysokých škol.

(Plné znění usnesení Vědecké rady UP ze dne 31. 5. a další informace viz str. 2.)

-tz-

Univerzita Palackého v Olomouci si dovoluje Vás pozvat

na slavnostní zasedání vědeckých rad a akademických senátů Univerzity Palackého u příležitosti udělení

Ceny Františka Palackého

prof. PhDr. Františku Šmahelovi, DrSc., profesoru Univerzity Karlovy v Praze.

Slavnostní zasedání se koná v aule Filozofické fakulty UP, Křížkovského 10, v pondělí 14. června 2004 v 11 hodin.

V programu vystoupí Žestový soubor studentů Katedry hudební výchovy Pedagogické fakulty UP.

Lékařská fakulta UP má nové vedení

■ V úterý 1. 6. byl rektorkou UP oficiálně jmenován do funkce děkana Lékařské fakulty UP **prof. Z. Kolář, CSc.** (na snímku s rektorkou UP prof. J. Mačákovou), zvolený Akademickým senátem LF UP na začátku května 2004. Tímto datem začalo tříleté funkční období nového děkana LF UP končící datem 31. 5. 2007.

O den později oznámil prof. Z. Kolář, CSc., složení nového vedení LF UP. Jmenovací dekrety převzali **prof. V. Mihal, CSc.**, statutární zástupce děkana a proděkan pro záležitosti studia všeobecného lékařství 4.–6. ročníku, **prof. M. Eber, CSc.**, proděkan pro záležitosti studia stomatology a zubního lékařství, **doc. M. Kolář, Ph.D.**, proděkan pro záležitosti studia všeobecného lékařství 1.–3. ročníku, **prof. V. Koleč, DrSc.**, proděkan pro záležitosti studia v angličtině a zahraniční styky, **Mgr. L. Špirudová**, proděkanka pro záležitosti nelékařských studií, **prof. J. Ulrichová, CSc.**, proděkanka pro záležitosti vědy a výzkumu a doktorská studia.

-red-, foto -tj-

Kříž Svatého Václava rektorce UP

■ V průběhu XV. sjezdu Zemské stavovské rodové unie, který se ve dnech 5.–6. 6. 2004 konal v prostorách Uměleckého centra UP, byla Křížem sv. Václava za mimořádné zásluhy o rozvoj rodových tradic, morální a kulturní postoj při prosazování národních tradic v rámci Evropy a za přínos při naplňování cílů Zemské stavovské rodové unie oceněna rektorka UP prof. J. Mačáková. *Velmi si vážím toho, že se Zemská stavovská rodová unie rozhodla udělit mi toto vysoké ocenění. Chápu to jako výraz uznání přínosu Univerzity Palackého v Olomouci v oblastech, za něž mi vyznamenání bylo uděleno*, řekla rektorka Univerzity Palackého Žurnálu UP.

Zemská stavovská rodová unie se zabývá rodovými tradicemi, snaží se o jejich obnovu a s tím související morální, kulturní a historické hodnoty. Jejich XV. sjezd se stal významnou událostí a mj. i symbolicky propojil několik významných akcí, jež na UP proběhnou v měsíci červnu. XV. sjezdu Zemské stavovské rodové unie (ZSRU) se na akademické půdě Univerzity Palackého v Olomouci zúčastnila celá řada významných osobností. Kromě členů unie to byli zástupci Olomouckého kraje, města i arcibiskupství. Jsem potěšena, že jsme je mohli u nás přivítat a představit jim Univerzitu Palackého v příjemném a reprezentativním prostředí bývalého jezuitského konviktu. Zemská stavovská rodová unie je dobrovolným sdružením obyvatel Čech, Moravy a Slezska se smyslem pro rodové tradice, tradiční hodnoty domova, rodiny a rodu. Společným pojátkem všech členů je smysl pro obnovu národního povědomí, ale i hrdost ke staletým tradicím našeho národa, což považují za významnou součást dnešního života. Zemská stavovská rodová unie má kromě jiných také komoru heraldicko-genealogickou, jež velmi úzce spolupracuje s panem J. Loudou, patřícím v oblasti heraldiky k předním odborníkům a jemuž Univerzita Palackého 28. 6. 2004 při zahájení 22. světového výročního kongresu Československé společnosti pro vědu a umění (USA) udělil titul *doctor honoris causa*, doplnila k významu proběhlé události prof. J. Mačáková, rektorka UP.

-map-, foto -tj-

Mezinárodní konference „Fenomenologie a postmoderna“

■ Ve dnech 21. až 23. 5. proběhla na Katedře filozofie FF UP pod záštitou nově zřízeného badatelského centra **Scientia humana olomucensis a prostannensis** mezinárodní konference na téma „Fenomenologie a postmoderna“ za účasti badatelů z osmi zemí. Jednotlivé příspěvky se snažily zaujmout z fenomenologických pozic kritický postoj k postmoderní filozofii, která, jak se zdá, je sice na ústupu, má však stále ještě značný vliv. Jakkoli je fenomenologie s postmodernou neslučitelná, neznamenalo to, že se konference nesla v nekritickém, bojovém duchu. Naopak: provokativní teze postmoderních autorů (provokace, ironie, kynický skepticismus je ostatně nejvlastnějším programem postmoderny) bylo často možno využít k zajímavým reakcím, přínosným pro samu fenomenologii. Rozumí se, že největší pozornosti se těšila diskuse o roli jazyka při popisu a poznávání světa – tedy také diskuse o tom, zda obtožij fenomenologická teze, že jazyk je sice důležitým, nikoli však nezbytným a jediným prostředkem, jímž se můžeme dostat k realitě. To souvisí s dalším okruhem řešených problémů: zda je nutno volit jen

mezi odsouzením dogmatismem nebo postmoderním relativismem, jak sugeruje sama postmoderna. Některé příspěvky chtěly ukázat, že fenomenologie je schopna zaujmout vyváženější stanovisko jakéhosi uměřeného perspektivismu, který si je vědom relativity poznávacích přístupů, který se však zároveň neříká přesvědčení, že se přece jen můžeme nějak dostat ke světu takovému, jaký je a k pevnému poznání o něm. Zajímavým příspěvkem, poněkud vybočujícím z řady, byla pak přednáška kolegyně Hennigsově, která se pokusila poukázat na postmoderní ledví nového filmu Mela Gibsona „Utrpení Krista“ a zaujmout k němu kritické stanovisko.

Jak už bývá zvykem, doprovázel konferenci i společenský program: zajímavá prohlídka Olomouce a pak především návštěva Prostějova, rodiště Edmunda Husserla, který fenomenologii založil, s promítáním filmu o historii Prostějovska.

Podrobný program konference nalezne zájemce na webových stránkách Katedry filozofie (kfil.upol.cz). Příspěvky vyjdou v originálním znění v našich *Actech*.

Doc. I. Blecha, vedoucí Katedry filozofie FF UP

Cesta k úspěšné prenatalní diagnostice

■ Již podruhé uspořádal Ústav lékařské genetiky a fetální medicíny LF a FNO ve spolupráci s Gynekolo-

gicko-porodnickou společností ČLS akreditační kurz pro trimesrální screening, tentokrát osobně vedený prof. K. Nicolaidese, autorem a garantem tohoto programu, v prostorách Právnické fakulty UP 29. 5. 2004.

The Fetal Medicine Foundation, London – nadace fetální medicíny řízená prof. K. Nicolaidese, se v posledních letech stala garantem úspěšné prenatalní diagnostiky druhého, ale zvláště prvního trimestru (první tři měsíce) těhotenství na celém světě. Při použití kombinace biochemických a ultrasonograficky zjištěných morfologických markerů dosahuje její úspěšnost záchytu nejčastěji se vyskytujících chromozomálních aberací (odchylek) přes 90 %.

-red-, foto -tj-

Na fischerovskou přednášku navržen Václav Havel

■ Na svém posledním zasedání v letošním akademickém roce 31. 5. (viz také str. 1) schválila Vědecká rada UP **V. Havla, dr. h. c.**, dramatika, esejistu a bývalého prezidenta ČSFR a ČR, jako proslavitele výroční přednášky k počtě J. L. Fischera v roce 2004.

Vědecká rada UP dále schválila návrh na jmenování **doc. PhDr. I. Blechy, CSc.**, profesorem pro obor filozofie, **doc. PhDr. I. Bartečka, CSc.**, profesorem pro obor historie a **doc. MVDr. E. Tkadlece, CSc.**,

profesorem pro obor ekologie. Návrhy budou postoupeny MSMT ČR k dalšímu řízení.

Členové VR UP schválili rovněž materiál *Evaluací postup na Univerzitě Palackého v Olomouci*, přípravný prorektory doc. V. Rehanem a prof. M. Mašlánem, žádost o akreditaci habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem v oboru *lingvistika konkrétních jazyků (srovnávací slovnáka a jazykověda)* a návrh rozšířeného složení Kolegia oboru historie.

-red-

Usnesení č. 42 Vědecké rady UP v Olomouci ze dne 31. května 2004

■ Vědecká rada Univerzity Palackého v Olomouci se na svém zasedání 31. 5. 2004 zabývala okolnostmi habilitačního řízení doc. PhDr. Libora Pavery, CSc.

- VR UP konstatovala,
- že toto habilitační řízení bylo mediálně zpochybněno prostřednictvím části odborné veřejnosti, která vyslovila podezření z plagiátorství nepublikovaného rukopisu Františka Němce „Rozbor kazatelského umění Daniela Niče“;
 - že VR FF UP svým usnesením odmítla formální pochybení v průběhu habilitačního řízení s ohledem na náležitosti celého řízení, osobnost a doloženou vědeckou fundovanost doc. PhDr. L. Pavery, CSc.,
 - že sám habilitant nepopírá užití zmiřovaného díla, popírá však úmysl plagiátorství a argumentuje stylizací celé habilitační práce, která podle habilitanta – i když ne podle některých názorů odborné veřejnosti – dostatečně důrazně osobnost a dílo původního autora zmiřuje,
 - že odborná komise jmenovaná děkanem Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity prof. RNDr. Zdeňkem Stuchlíkem, CSc., konstatovala 30% závislost habilitační práce na díle Františka Němce,
 - že Vědecká rada Filozofické fakulty Univerzity Palackého pokládá postup habilitanta PhDr. L. Pavery, CSc., za hrubé porušení etiky vědecké práce. V rámci habilitačního řízení, uskutečňovaného v souladu se Řádem habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem na Univerzitě Palackého v Olomouci ze dne 26. listopadu 2001 a Interními zásadami habilitačních a profesorských řízení na Filozofické fakultě Univerzity Palackého ze dne 10. února 1999, byla zpochybněna jedna ze součástí tohoto řízení, kterou je habilitační práce, za jejíž původnost ručí habilitant. Zpochybnění původnosti habilitačního spisu doc. PhDr. L. Pavery, CSc., závažným způsobem poškodilo prestiž Vědecké rady Filozofické fakulty Univerzity Palackého.

Vědecká rada UP po zvážení všech nyní známých skutečností konstatuje, že došlo ze strany doc. PhDr. Libora Pavery, CSc., k porušení obvyklých a obecně respektovaných zásad vědecké práce a vědecké etiky, a to tím, že v jeho habilitační práci „Kazatel Daniel Nitsch – kapitola z barokní homiletiky“, současně vydané v nakladatelství Istenis (Brno, 2003), byl nedostatečně a nesprávně citován literární zdroj, nepublikovaný rukopis Františka Němce „Rozbor kazatelského umění Daniela Niče“.

České akademické hry 2004: 14 zlatých pro studenty UP

■ Tituly akademický mistr a akademická mistryně pro rok 2004 vybojovalo celkem 14 studentek a studentů UP na letošních Českých akademických hrách, které se ve dnech 2.–8. 5. 2004 uskutečnily v Praze. Spolu se svými dalšími oceněnými kolegy uspěli v konkurenci rekordního počtu 2 700 zúčastněných vysokoškolských sportovců, z nichž řada reprezentuje Českou republiku na vrcholných evropských i světových soutěžích.

Tituly akademické mistryně na ČAH 2004 získaly P. Žížková (veslování – dvojskif), P. Radičová (aerobik – step, aerobik – dvojboj), J. Horáková (plavání – 50 a 100 m prsa), R. Kyliánová (plavání – 100 m volný způsob).

Tituly akademického mistra byly uděleny D. Honovi (výška), J. Rýpalovi (judo – 100 kg), M. Burgetovi (kumite – 65 kg).

Vítězství z kolektivních soutěží si odnesla družstva sportovních gymnastek – L. Kačerová, M. Nováková, B. Sedlaříková, M. Kršková a sportovních gymnastů – R. Pospíšil, F. Polák, M. Kučera, J. Čepička (na snímku), družstvo házenkářek – L. Fabíková, Simerská, Polášková, Arnoštová, Šašková, Stuchlo-

vá, Kubáčková, R. Škavronková, P. Škavronková, Antlová, M. Tabáková, dvě zlaté medaile získaly ženské štafety ve složení Horáková, Šimerdová, Herodesová a Kyliánová (4×50 m polohová štafeta a 4×50 m volný způsob).

Kromě 14 zlatých medailí získali studenti olomoucké univerzity 10 stříbrných a 16 bronzových medailí. Nejúspěšnější sportovkyní byla Radka Kyliánová, která získala tři zlaté a tři stříbrné medaile.

V celkovém pořadí škol se olomoucká univerzita zařadila na 4. místě za první UK Praha, druhou MU Brno a třetí ČVUT Praha.

ČAH 2005 v Olomouci

V příštím roce bude pořadatelem IV. Českých akademických her Univerzita Palackého. Dne 6. 5. 2004 na slavnostním večeru převzala prorektorka UP prof. L. Ludíková, CSc., od rektora Univerzity Karlovy prof. I. Wilhelma, CSc., vlajku České asociace univerzitního sportu. Vlastní organizací ČAH byla pověřena Fakulta tělesné kultury UP. Jak pro Žurnál UP uvedl doc. D. Tomajko, předseda organizačního výboru příštích ČAH, pořádala olomoucká univerzita zimní i letní československé univerziády již v minulosti a mnozí učitelé FTK UP se podíleli na jejich organizaci.

V příštím roce se ve dnech 1.–7. 5. uskuteční soutěže v 18 družích sportu: v aerobiku, atletice, badmintonu, basketbalu, fotbalu, golfu, házené, judu, karate, orientačním běhu, plavání, ploutvovém plavání, softbalu, sportovní gymnastice, vodním slalomu a sjezdu, tenisu, vodním pólu a volejbalu.

Naší výhodou bude, že sportoviště a koleje, které poslouží k ubytování, jsou v blízkosti, takže se znovu vrátíme k myšlence blízkosti. Jednotlivá sportoviště, která nabídneme, budou na kvalitní úrovni a tím přilákáme i kvalitní účast. Kromě „sportovní“ chceme nabídnout účastníkům ČAH kulturní a společenské využití, které nedmyslitelně patří k těmto sportovním soutěžím, uvedl doc. D. Tomajko.

-sf-

-red-, -dt-

Přijímací řízení začalo posledním květnovým víkendem, skončí v srpnu

■ Ke studiu na Univerzitě Palackého se letos hlásí bezmála devatenáct tisíc uchazečů. Jejich „výběr“ letos zahájila Filozofická fakulta již v sobotu 29. 5. 2004. Víkendovým termínem se tak snažila vyjít vstříc všem těm studentům, kterým by se měly přijímací zkoušky krýt s maturitou či přijímacím řízením v jiných měsících. Na rozdíl od zbylých fakult UP, kolotoč přijímacích pohovorů na FF UP již s 10. červnem ustal. Z přihlášených zhruba 4 800 zájemců (číslo nezahrnuje zájemce o distanční studium) jich Filozofická fakulta tradičně přijme asi 750.

V plném proudu jsou v těchto dnech také přijímací zkoušky na Přírodovědecké fakultě. Jak Žurnál UP potvrdila vedoucí tamního studijního oddělení Mgr. J. Sněhotová, přijímací řízení začalo na Přírodovědecké fakultě UP 7. 6. a zájem o studium přírodovědných oborů projevil zhruba 2 650 uchazečů (počet nezahrnuje doktorská studia).

Od 1. 6. probíhá přijímací řízení též na Fakultě tělesné kultury; Pedagogická fakulta, která bude vybírat ze zhruba 5 300 zájemců, zahájí přijímací řízení 14. 6.

Ve stejném termínu začne s přijímacími zkouškami Lékařská fakulta UP. Letošní zájem je shrnut v počtu 3 500 uchazečů, z nichž jen 550 bude „úspěšných“. Cyrilometodějská teologická fakulta UP má režim přijímacího období tradičně rozdělen. První část začala již 25. 5., další termíny přijímacích pohovorů a testů byly tamním studijním oddělením potvrzeny na 12. a 15. 6. Přijímací zkoušky zde však proběhnou ještě v srpnu a do prvních ročníků nastoupí bezmála 360 studentů.

V současné době studuje na UP asi 15 tisíc studentů. I přesto, že přihlášky kvůli omezení MŠMT ČR nepřijímala prozatím Právnická fakulta, celkový počet zaslanych formulářů dosáhl vyššího počtu než loni.

-map-, ilustrační foto -tj-

Ocenění pro Kapitoly z dějin univerzitního školství na Moravě

■ Publikaci autorů PhDr. P. Urbáška, PhDr. J. Pulce a kol.: Kapitoly z dějin univerzitního školství na Moravě (Vydavatelství UP, Olomouc 2003) se dostalo již druhého ocenění. V rámci slavnostního shromáždění Dies academicus 2004 v aule Masarykovy univerzity v Brně byl 19. 5. Cenou za významný tvůrčí čin oceněn jeden ze spoluautorů PhDr. J. Pulec, ředitel Archivu MU Brno.

Autorský kolektiv vedený ředitelem Archivu UP PhDr. P. Urbáškem, zpracoval na základě výzkumu dochovaných pramenů téma, jež zaplnilo chybějící

místo v dosavadní historiografii o dějinách obou moravských univerzit. Tato ojedinělá publikace byla slavnostně pokřtěna na podzim roku 2003 na UP a hlavní řešitel celého projektu PhDr. P. Urbášek byl oceněn Čestným uznáním rektorky UP autorům vědeckých monografií při slavnostním aktu v aule FF UP 21. 11. 2003. (O průběhu badatelských prací podpořených grantem ve výši 1 600 tis. Kč, přinesl Žurnál UP obsahlý rozhovor v č. 2 a 3/2003.)

Slavnost Dies academicus je na brněnské univerzitě pořádána pravidelně v květnu jako vyvrcholení akademického roku. V průběhu shromáždění, kterému předsedá rektor a účastní se jej akademičtí funkcionáři školy, jsou předávány ceny rektora za tvůrčí čin, ceny nejlepším studentům postgraduálního a magisterského studia a ceny pro nejlepší sportovce. V rámci Dies academicus se konají také studentské konference, na programů bývají také kulturní akce a sportovní utkání.

Stručně

Kolegium rektorky UP, které se sešlo 19. 5., mělo na programu informace o projektech s podporou Evropského sociálního fondu, přípravě rozvojových programů MSMT na rok 2005 aj.

Nabídka a možnosti studia na Univerzitě v Salfordu (Velká Británie) prezentoval v aule FF UP 3. 6. A. Finch (Regional Manager Europe, International Office – na snímku s vedoucí Kanceláře zahraničních styků UP Y. Vyhnaníkovou) a S. Bromby.

Ve Sportovní hale UP pořádaly 7. 6. 2004 Fakulta tělesné kultury UP a Sokolská župa olomoucká – Smrčková pod záštitou primátora města Olomouce vystoupení dánských gymnastů „National Danish Performance Team: WORLD TOUR 2003–2004“.

Centrum distančního vzdělávání UP pořádalo 8. 6. v prostorách Informačního centra UP seminář na téma E-learning v distančním vzdělávání.

PhDr. A. Orlová, foto -tj-

Opojení hudbou

■ Katedra muzikologie FF UP uspořádala 24. května 2004 hudební koncert studentů v kapli Konviktu za hojně účasti zájemců, kteří byli nadšeni hudbou a projevem v překrásném prostředí. Na pořadu byly nádherné melodie zejména W. A. Mozarta, F. Chopina, F. Liszta a E. Bernsteina. Všichni účinkující byli odměněni dlouhotrvajícím potleskem s žádostí o přídavky.

Za tento krásný zážitek patří poděkování Katedře muzikologie, všem vystupujícím studentům a studentkám, jak instrumentalistům, tak zpěvákům.

Doufáme a vzhledem k velikému úspěchu současně věříme v brzké opakování tohoto hlubokého a silného zážitku.

PhDr. A. Orlová, foto -tj-

Czechoslovak Society of Arts and Sciences (Československá společnost pro vědy a umění) a Univerzita Palackého v Olomouci ve spolupráci s Olomouckým krajem a Statutárním městem Olomouc, za garance Centra pro československá exilová studia Filozofické fakulty UP pořádají pod záštitou prezidenta České republiky

22. výroční světový kongres Československé společnosti pro vědy a umění na téma

Moravia from World Perspective/ Morava viděna zvnějšku

28. června – 3. července 2004

Univerzita Palackého, Olomouc

Slavnostní zahájení kongresu se uskuteční

v pondělí 28. 6. v 9 hod. v prostorách

Regionálního centra Olomouc.

V 11 hod. bude následovat

slavnostní akt

udělení čestného doktorátu

(doctor honoris causa)

Univerzity Palackého

panu Jiřímu Loudovi

za celoživotní heraldické dílo.

Podrobné informace o programu viz www.VSUkongres2004.upol.cz.

Děkan Právnické fakulty UP vyhlašuje
výběrové řízení

na obsazení místa profesora/profesorů, docenta/docentky, odborného asistenta/asistentky, asistenta/asistentky pro obory: Teorie práva a právních dějin, Občanské, obchodní a pracovní právo, Ústavní právo, Trestní právo, Správní právo a správní věda, Finanční právo, Mezinárodní a evropské právo, Odborná angličtina, Evropská studia

Právnické fakulty UP v Olomouci.

Kvalifikační předpoklady:

- **profesor:** profesorské řízení v oboru;
- **docent:** habilitace v oboru;
- **odborný asistent:** titul Ph.D., CSc.;
- **asistent:** právní obory – dokončené vysokoškolské vzdělání v oboru právo a právní věda, výhodou bude přihláška do postgraduálního studia na právnické fakultě; ostatní obory – dokončené vysokoškolské vzdělání v příslušném oboru, výborná znalost dvou světových jazyků.

Další předpoklady: znalost světového jazyka, znalost práce na počítači, občanská bezúhonnost.

Přihlášky písemně, doložené strukturovaným životopisem a přehledem dosavadní praxe včetně kopií příslušných dokladů zašlete na adresu: Děkanát Právnické fakulty UP tř. 17. listopadu č. 8,

771 00 Olomouc (tel.: 585 637 531, fax: 585 637 506, <http://deskapf.upol.cz>).

Termín přihlášek: nejpozději do **24. června 2004**, termín výběrového řízení **30. června 2004**.

Děkan Lékařské fakulty UP vypisuje

výběrové řízení

na obsazení míst:

- **odborného asistenta nebo asistenta I. stomatologické kliniky;** kvalifikační požadavky: atestace I. stupně ze stomatologie, znalost jednoho cizího jazyka, klinická praxe a práce na PC vitána;
- **odborného asistenta nebo asistenta Kliniky ústní, čelistní a obličejové chirurgie;** kvalifikační požadavky: VŠ vzdělání v oboru, praxe vitána, znalost cizího jazyka;
- **odborného asistenta nebo asistenta Ústavu sociálního lékařství a zdravotní politiky s částečným úvazkem;** kvalifikační požadavky: VŠ vzdělání v oboru, praxe vitána, znalost cizího jazyka;
- **odborného asistenta nebo asistenta Ústavu farmakologie s částečným úvazkem;** kvalifikační požadavky: VŠ vzdělání v oboru, praxe vitána, znalost cizího jazyka;
- **odborného asistenta nebo asistenta Ústavu lékařské biofyziky na pracoviště biometrie;** kvalifikační požadavky: absolvent VŠ přírodovědného nebo technického směru, dobrá znalost práce na počítači, předpoklady pro pedagogickou a vědeckou práci, znalost angličtiny, spolehlivost, odpovědnost, komunikativnost.

Přihlášky, doložené osobním dotazníkem, životopisem, fotokopii dokladů o kvalifikaci a přehledem vědecké a publikační činnosti, zašlete do 30 dnů po zveřejnění výběrového řízení v celostátním tisku na Děkanát LF UP, Tř. Svobody 8, 771 26 Olomouc.

Spolek lékařů české lékařské společnosti J. E. Purkyně v Olomouci, Sekce dějin lékařství Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci a Česká společnost pro dějiny věd a techniky Rady vědeckých společností ČR (pobočka v Olomouci)

si Vás dovolují pozvat na svou
184. (226.) pracovní schůzi,

kteří se uskuteční **18. 6. 2004** v 15 hod., v klubovně Vlastivědného muzea v Olomouci, nám. Republiky č. 5.

Referáty přednesou prof. K. Lenhart, DrSc. (*Studium biologie na lékařských fakultách dříve a nyní*), prof. V. Lichnovský, DrSc. (*Historie buňky*), prof. B. Mrňa, DrSc. (*Život, dílo a smrt prostějovského rodáka V. Messenhausera*).
Koordínátorem programu je prof. Z. Kojecký, DrSc.

Na UP roste počet zahraničních studentů

Stejně jako se rozšiřují možnosti českých studentů získávat zkušenosti na zahraničních vysokých školách, roste i počet zahraničních posluchačů studujících na Univerzitě Palackého.

Podle dat Kanceláře zahraničních styků Rektorátu UP studovalo na UP v akademickém roce 2001/2002 v denním a doktorském studiu celkem 715 zahraničních studentů, v letošním roce 2003/2004 už celkem 932 zahraničních studentů. Přibližně tři čtvrtiny přitom tvoří studenti ze Slovenska. Více než polovina zahraničních posluchačů studuje v Olomouci Lékařskou či Filozofickou fakultu. Studium v českém jazyce je bezplatné, za výuku v angličtině zaplatí studenti roční školné od pěti do osmi tisíc US dolarů.

Uvedená statistika, kterou prezentovala Kancelář zahraničních styků RUP, nezahrnuje zahraniční studenty, jež přijíždějí na dobu jednoho roku či semestru, případně na dobu ještě kratší. Nejrozsáhlejším dobře fungujícím příkladem kratších pobytů je program studentských výměn EU Erasmus, do něhož je UP zapojena od roku 1997. Ze strany přijíždějících studentů je zaznamenán největší zájem o studium na Katedře politologie a evropských studií FF, dále o studium na LF, na jazykových katedrách a roste zájem také o nově nabízené programy na FTK. Program Erasmus garantuje studentům na obou stranách stejné podmínky, tj. odpuštění školného, vzájemné uznání studia a možnost požádat o ubytování na studentských kolejkách. Na UP studuje ročně asi 50 „erasmovských“ studentů, do zahraničí odjíždí studovat ročně přibližně 200 posluchačů UP. Tento nepoměr je dán nabídkou studijních kurzů v anglickém či jiném cizím jazyce, která je na UP omezena na výše zmíněné fakulty (respektive jednotlivé katedry).

Podle informací Kanceláře zahraničních styků RUP však lze předpokládat, že situace se bude měnit a vstup ČR do evropského společenství otevře nové možnosti mezinárodní spolupráce. Zájem o kvalitní vzdělání pak povzbudí více kateder k vytvoření nabídky cizojazyčných studijních programů pro zahraniční zájemce. Skvělým příkladem a výzvou jsou již zavedené programy tzv. šité na míru pro americké studenty jako Zahraniční program ACM (1 semestr/20 studentů) a Zahraniční program Nebraska (1 semestr/20 studentů) připravované Katedrami sociologie a historie FF UP, a to ve spolupráci s Kancelářem zahraničních styků UP.

Z tiskové zprávy vybrala

-map-

Centrum interdisciplinárních studií UP
ve spolupráci s MVZ ČR,
Katedrou environmentálních studií FSS MU
pořádají v Olomouci
ve dnech 29. srpna–3. září 2004

7. letní školu rozvoje pomoci a spolupráce.

Letní škola je určena zájemcům o problematiku rozvojových zemí, kteří se hodlají zapojit do programů rozvojové a humanitární pomoci. Uchazeči se přihlásí dopisem se stručným životopisem a zdůvodněním zájmu, který zašlou (možno i v elektronické podobě) **do 15. června 2004** na adresu: M. Jahoda, Centrum interdisciplinárních studií, Univerzita Palackého, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc, e-mail: jahoda@rupnw.upol.cz.

Další informace: www.development-studies.cz.

Příprava 18. ročníku Letní školy slovanských studií na UP finišuje

Zhruba 90 bohemistů a zájemců o český jazyk z celého světa se na konci července opět chystá do Olomouce. Číslo není konečné, protože možnost přihlásit se je pro nestipendisty otevřená do konce června, na poslední chvíli se zpravidla ozvou budoucí (od září 2004) lektori UP – kteří jsou samozřejmě velmi vítáni. Čtyřlidená kurs bude zahájen 25. 7. a skončí vydáním vysvědčení 20. 8. Letošní běh bude výjimečný tím, že kvůli úpravám v budově Filozofické fakulty (montáž výukové techniky financované grantem japonské vlády v pěti posluchárnách) se výuka nemohla plánovat na tradičním místě, avšak díky vstřícnosti vedení FF a PdF bylo nalezeno řešení: celá LŠ se přesune do budovy Uměleckého centra UP,

známého Konviktu. V tomto krásném prostředí je dost místa na výuku, skvěle vybavený pro další aktivity letní školy (přednášky, filmy, hudba) a koneckonců, bude-li počasí příznivé, terasy Uměleckého centra budou tou nejkrásnější posluchárnou, jakou si lze představit. Vzhledem k tomu, jaké nadšení Umělecké centrum budilo u studentů minulého ročníku LŠSS při prohlídce, je možno očekávat, že výuka přímo na tomto místě je bude motivovat k ještě většímu zájmu o češtinu. Lze jen doufat, že pokud se tato změna osvědčí, bude to další příspěvek, kterým UP přispívá k dobrému obrazu nejen svému, ale města Olomouce celkově.

Bližší informace podá: doc. M. Hirschová, CSc., hirschova@ffnw.upol.cz.

-th-

HABILITACE A PROFESURY

Lékařská fakulta UP

Ve čtvrtek 24. 6. 2004 se na zasedání Vědecké rady LF UP (posluchárna Neurologické kliniky LF UP, I. P. Pavlova 6) uskuteční následující habilitační řízení:

V 10 hod. bude zahájeno habilitační řízení **MUDr. P. Heince, Ph.D.**, zástupce přednosta I. interní kliniky FN a LF UP v Olomouci, **obor Vnitřní nemoci**. Habilitační práce má název *Selektivní radiofrekvenční ablace pro atrioventrikulární nodální reentry tachykardie*, přednáška bude na téma *Současný pohled na léčbu nemocných s fibrilací síní*.

V 11 hod. začne habilitační řízení **MUDr. P. Horáka, CSc.**, odborného asistenta III. interní kliniky FN a LF UP v Olomouci, **obor Vnitřní nemoci**. Habilitační práce má název *Vybrané aspekty klinicko-laboratorního profilu systémového lupus erytematodes a monitorace jeho aktivity*, přednáška je na téma *Současné možnosti a nové trendy léčby systémového lupus erytematodes*.

Ve 12 hod. bude zahájeno habilitační řízení **MUDr. A. Martínka, CSc.**, přednosta Interní kliniky FN s Ostrava, **obor Vnitřní nemoci**. Habilitační práce má název *Význam invazivní břišní sonografie v diagnostice a léčbě interních onemocnění*, přednáška bude na téma *Využití aspirační punkce a drenáže pro kontrolou ultrazvuku v léčbě abscesů a jiných hnisavých ložisek břicha a retroperitonea*.

S habilitačními pracemi je možno se seznámit na referátu vědy a výzkumu Děkanátu LF.

-lfup-

Filozofická fakulta UP

Dne 9. 6. 2004 proběhla před Vědeckou radou FF UP (zasedací místnost U1, Křížkovského 8), následující řízení:

Habilitační řízení:

- 13 hod.: **PhDr. Zdeněk Pospíšil, CSc.** (FF UP Olomouc), **dějiny výtvarných umění;**
- 14 hod.: **doc. PhDr. Viktor Viktora, CSc.** (PdF ZČU Plzeň), **dějiny slovanských literatur (česká literatura).**

Řízení ke jmenování profesorem:

- 15 hod.: **doc. PhDr. Blahoslav Hruška, DrSc.** (Orientální ústav AVČR, HTF UK Praha), **historie;**
- 16 hod.: **doc. PhDr. Vilém Prečan, CSc.**, **historie.**

Podrobnější informace k uchazečům najdete na www.ff.upol.cz/veda.

-ffup-

Mnoho povyku pro e-learning? /IV/

Seřál o elektronickém vzdělávání

Místo knihy počítače?

S informacemi o e-learningu se dnes můžeme setkat téměř na každém kroku. Některé jsou založeny na pravdě, některé jen částečně a některé se s realitou zcela rozcházejí, přesto jsou bez problému masově rozšiřovány. Častým důsledkem propagace nesprávných informací o e-learningu je probuzení silného odporu vůči jeho implementaci, potažmo i vůči zavedení klasické formy distančního vzdělávání (DiV). Prohlášení, že e-learning vymítí knihy ze vzdělávacího procesu, je jedním z příkladů klamných, ale velmi rozšířených informací.

Je známo, že přes značnou multimediálnost DiV jsou stále základním studijním materiálem tištěné texty, a to i v on-line formě DiV! Pokusy o založení výuky výhradně na elektronických oporách často končí neúspěchem. Studující vyžadují tištěné učebnice. Četba a následné studium rozsáhlých elektronických textů jim nevyhovuje. V praxi se osvědčila kombinace tištěných textů (studijní materiály v plném znění) s elektronickými zdroji (teze disciplíny, prezentace, videozáznamy atp.).

Efektivní práce se studijním materiálem je podstatou úspěšného distančního studia. Proto musejí být studijní materiály vytvořeny tak, aby nahradily absenci vyučujícího a chybějící bezprostřední kontakt mezi studujícími a učitelem. Tištěný, ale i elektronický text musí obsahovat jak **logickou strukturu**, tak také prvky, kterými lze alespoň částečně nahradit **atmosféru** vznikající v interakci vyučujícího a vyučujícího. Pro elektronický text platí i další pravidla platná pro tištěné studijní texty: zohledňování vstupních znalostí, konkrétní formulování dílčích cílů, efektivní usměrňování průběhu učebního procesu prostřednictvím *Průvodce studiem*, zakomponování aktivizačních prvků, členění textu, zařazování vizuálních prvků, snaha o přehlednost, čitelnost a čtivost textu.

Význam hypertextu

V učebních textech je učivo zpravidla prezentováno lineárně. Každý studující prochází celým textem stejným způsobem. Text tak vlastně nerespektuje vstupní vědomosti, dovednosti a zkušenosti studujícího. Ten musí v určitých částech procházet známými informacemi a zabývat se řešením úkolů, které jsou z hlediska jeho znalostí zbytečné.

Tento nedostatek odstraňuje výukový hypertext. *Jde o text prezentující zprostředkovaně, pomocí počítače, strukturované informace způsobem, který umožňuje efektivní přístup ke každé z těchto informací. Tyto informace jsou didakticky uspořádané. Vhodně využívají různé multimediální prvky prezentace (obrazové, zvukové, animace). Průběžně ověřují správné pochopení sdělovaného učiva v souvislostech a v určitém hierarchicky tříděném systému podle důležitosti a obtížnosti* [6]. Učivo lze nyní pro studenty zpracovat takovou formou, která plní nejen funkci informativní, ale je rovněž atraktivní a motivující. Tradiční/prezenční forma výuky a klasické/tištěné studijní materiály jsou stále častěji doplňovány výukou založenou na užití počítače, a v souvislosti s tím vzrůstá využívání služeb internetu. Díky počítačům a internetu získává distanční forma výuky kvalitativně nové možnosti. Interaktivní text umožňuje studentům předkládat textu po malých dávkách, průběžnou kontrolu pochopení látky, okamžitou reakci na pochopení, volbu různých režimů výuky, náhled na průběh studia, snadnou orientaci v obsahu a statistiku úspěšnosti.

Na základě rozdělení textů do několika úrovní, např. podle struktury, formy, využití multimedií aj., lze užít pět modelů pro převod učebních opor do e-learningové verze [2]:

- Základní.** Jednoduché převodění textů bez jakýchkoli úprav do podoby vhodné k zavedení na web či jinak distribuované směrem ke studentům. Vzniká jednoduchá prezentace s obsahem, s použitím obrázků či grafů.
- Základní – distanční.** Ve spolupráci s autorem je text jednoduše upraven do požadované formy pro texty v DiV, je rozčleněn do modulů, lekcí, kapitol či obrazovek. Vše bez jakýchkoli animací a interaktivních prvků v textu.

- Rozšířený.** Kompromis mezi základní a plně grafickou nabídkou. Je vhodný pro prezentace s pokročilejším grafickým zpracováním.

- Plně grafický.** Obsahuje obrázky, animace. Učební opory mají velmi výraznou vizuální složku.

- Plně interaktivní.** Velmi propojená prezentace obsahující obrázky, animace a interaktivní prvky různé úrovně interakce. Celý učební „text“ má výraznou obrazovou složku. Jde o velmi nákladné učební opory jak na čas všech autorů a spoluautorů, tak na finance.

Pro převod studijních materiálů je vhodné připravit si podklady tím lépe, čím vyšší model textu máte v úmyslu zpracovat. První dva stupně předpokládají textový dokument s různým stupněm zapojení distančních prvků. Pro třetí až pátý stupeň je třeba, abyste si připravili scénář celého textu s požadavky na animace, grafiku, odkazy atd.

Pouhé převedení textu do elektronické podoby lze považovat za chybu. Obsah vytvářené aplikace **nesmí být pouhou kopií papírové verze**. Takovéto materiály jsou velmi málo názorné a pro studenty nezajímavé. Právě názornost musí být u elektronických materiálů podstatně vyšší, než u tištěných učebnic [1].

Samozřejmě je lepší takovýto e-learning, než jen klasické textové učebnice. Jako autoři však musíte mimo přepracování vlastního obsahu zpracovávaného předmětu zvládat i používání nových technologií – a to potřebuje svůj čas. Jakmile je však zvládnete, nastává čas pro postupné zkvalitňování e-learningové výuky, pro širší využití možností informačních technologií a pro zabudování dalších didaktických prvků.

Protože je tvorba elektronických studijních materiálů náročná, je vhodné využít vytvořené materiály opakovaně. Princip znovupoužitelnosti studijních materiálů je klíčovým prvkem, který přináší větší flexibilitu při vytváření a dodávání kurzů. Přizpůsobení pro znovupoužití se uskutečňuje na základě informací, jako jsou: profil studenta, výsledky testů, evidence dosažených dovedností, nastavených cílů a preferencí případně i v závislosti na technologickém zařízení, na kterém student studuje.

Struktura elektronických studijních opor

Strukturovaný učební text je *text, jenž je hierarchicky rozčleněn na jednotlivé části a podčásti (oddíly a pododdíly), které jsou řazeny v pořadí, jež je dáno soustavou pravidel; strukturovaný text lze dále jednoduše spravovat, jeho jednotlivé části je možno v souladu s danými pravidly libovolně přesouvat, exportovat či kompilovat z nich nové texty; strukturovaný text lze potom kontrolovat co do jeho komplexnosti a formální (nikoliv obsahové) správnosti a úplnosti* [5].

Každý učební text je možné rozčlenit na dvě hlavní podoblasti: oblast samotného **obsahu učebního textu**, čili co chce autor svým učebním textem sdělit studujícím, a dále na oblast **struktury, vzhledu a formy**, tedy jak je text rozčleněn, graficky upraven, jaké jsou použity obecně přijímané standardy apod. Důležitou vlastností výukového textu je **jednotnost obsahu**. Student vnímá text uceleně. Nechápe jej jako soubor různých informačních zdrojů. Proto se jako autoři snažte zajistit jednotnost obsahu. V případě, že při tvorbě použijete texty jiných autorů, je třeba, abyste je upravili tak, aby nedošlo k rozporu ve výkladu. Tentýž problém musíte vyřešit v případě vícečetného autorického týmu nebo při využití odkazů z internetu.

Při tvorbě studijních materiálů se často setkáváme s protichůdnými požadavky. Na jedné straně je požadována vysoká úroveň výstupních znalostí i dovedností studenta, na druhé straně je stále nižší úroveň vstupních znalostí. Problém činí i různá úroveň jednotlivých studentů. Příprava kvalitních strukturovaných multimediálních textů může tyto protichůdné požadavky vyřešit. Těmito texty lze studujícím didakticky pomoci dostat se nejen na jednotnou základní úroveň, ale také dosáhnout požadované výstupní úrovně.

Struktura studijní opory je dána několika hledisky. Podstatné je, jaký je adresát, jaké jsou vstupní znalosti

Dokončení na str. 6

Rektorka UP vyhlašuje

Cenu rektorky

pro nejlepší sportovce z řad studentů UP pro rok 2004.

Cena rektorky se uděluje jednotlivcům za nejlepší sportovní výsledky, kterých dosáhli v akademickém roce 2003/2004.

Návrhy na ocenění mohou podávat všichni členové akademické obce UP v Olomouci.

Ocenění obdrží finanční odměnu ve výši 3 500 Kč formou mimořádného stipendia z centrálních prostředků UP.

Návrhy se předkládají **do 30. září 2004** na úsek prorektora pro záležitosti vědy a výzkumu, kde je k dispozici i návrhový list.

Komise jmenovaná rektorkou UP předložené návrhy posoudí a navrhne studenty k ocenění.

Rektorka UP vyhlašuje soutěž

o Cenu rektorky UP

za nejlepší vědeckou nebo uměleckou práci studentů bakalářských a magisterských studijních programů v roce 2004

a) vydanou tiskem;

b) předloženou jako rukopis či umělecké dílo.

Cena rektorky UP se uděluje za práce v oboru a) biomedicínských věd; b) matematiky; c) přírodních věd; d) pedagogických a psychologických věd; e) jazykovědy a literární vědy; f) věd o umění; g) muzikologie; h) ostatních společenských věd; i) za realizaci uměleckého díla.

Autor oceněné práce obdrží finanční odměnu ve výši 3 500 Kč formou mimořádného stipendia z centrálních prostředků UP. Cena nemusí být udělena v každém z vyhlášených období.

Přihlásit je možno seminární (ročníkové), diplomové a jiné studentské práce (do soutěže nebudou přijaty práce, které již byly přihlášeny v minulých letech), popřípadě jejich ucelené části. Přihlášeny mohou být i práce, které se neúčastnily soutěže na fakultách.

Práce předkládají jejich autoři ve třech vyhotovených ve standardní úpravě (pevně spojené listy) současně s vyjádřením konzultanta a přihláškou, která je k vyzvednutí na úseku prorektora pro záležitosti vědy a výzkumu. Konzultant také navrhne dva oponenty. Realizace uměleckého díla se může doložit fotografickým, případně jiným záznamem. Práce se odevzdávají na úseku prorektora pro záležitosti vědy a výzkumu.

Práce ucházející se o **Cenu rektorky UP** se předkládají **do 30. září 2004**. Prorektor vyžádá dva oponentské posudky, jimiž doplní materiály pro jednání komise.

Komise jmenovaná rektorkou UP předložené práce posoudí a vybrané práce navrhne rektorce UP k ocenění.

Pobyt na Pastvinách: volná místa

Akademik sport centrum UP má v rámci kurzu **od 2. do 9. července 2004** několik volných míst pro rekreaci ve výukovém středisku na Pastvinách. Další informace na <http://ascup.upol.cz>. Zájemci se mohou přihlásit na tel. 585 636 455, 6451, e-mail: stanclova@rupnw.upol.cz.

-ao-

Pozvánka na vodní turistiku

Akademik sport centrum UP pořádá pro studenty a zaměstnance kurzy vodní turistiky na Slovensku a Vltavě:

1. **Slovenské řeky: 21.–26. 6. 2004 – volná místa!**

Výběrový kurz pro vodáky s předchozím výcvikem na tekoucí vodě a licenční kurz pro instruktory školní TV – vodní turistiky.

2. **Vltava: 14.–20. 8. 2004.**

Výběrový kurz pro milovníky Šumavy a Povitaví s bohatou kulturní a poznávací činností.

Přihlášky a informace: ASC UP, tř. Míru 115, Olomouc – tel. 585 636 451, stanclova@rupnw.upol.cz, Havlík – tel. 585 949 095.

Za osm měsíců proběhlo v UC UP 187 akcí – situace je personálně neudržitelná

Umělecké centrum UP je kromě výuky dvou fakult UP využíváno v kulturních a komerčních rozměrech, které nejsou za současného personálního zajištění udržitelné. Od 1. 9. 2003 do 30. 4. 2004 se zde uskutečnilo již 187 různých akcí, což v průměru vychází na 30 akcí měsíčně. Tyto a další informace zazněly 21. 5. v průběhu pracovního setkání zaměřeného na zkušenosti získané za dobu dvouletého fungování Uměleckého centra UP.

Bývalý jezuitský konvikt, sídlo pěti uměnovědných a uměnovýchovných kateder dvou fakult UP se za dobu své novodobé existence stal vyhledávaným místem rozmanitých konferencí, seminářů, přednášek, koncertů či festivalů. *V současné době je natolik využíván, že je nutno vymyslet systém, jak pořádané akce zabezpečit nejen časově a technicky, ale také personálně,* sdělila manažerka UC UP J. Koulová. Umělecké centrum UP se mimo výukovou a badatelsko-uměleckou činnost stalo multikulturním stánkem jako takovým a k udržení této těžce vydobyté pozice již jeden koordináční pracovník nestačí. Akce

uspořádané v konviktu mají celouniverzitní dopady, „zvenku“ je UC UP často chápáno

podobně jako univerzitní Informační centrum. Jenže v Informačním centru UP se nestane, že by chyběla např. pořadatelská služba, šatnářky apod., zminila k neutěšenému stavu v UC UP manažerka J. Koulová, jež se vyjadřovala k potřebě vytvoření týmu lidí, kteří by pomohli hlavně v technických záležitostech, jako jsou příprava prostoru, zabezpečení všech technických požadavků k daným akcím, vyřešení instalace a deinstalace výstav apod.

Podle řečeného nebude vůbec lehké udržet získanou pozici UC UP. Veškeré komerční záležitosti, tedy ty, které jsou schopny přinést

Uměleckému centru UP potřebné finance, jsou organizovány po výuce. Ta, jak i Žurnálu UP potvrdila manažerka konviktu, však v konviktu nepřetržitě probíhá od pondělí do čtvrtka 19 hodin. Výdělečné akce se tak v konviktních prostorách mohou uskutečnit pouze ve večerních hodinách, dále v pátek, sobotu a neděli. A tomu i odpovídají příslušné výnosy. Za posledních osm měsíců vydělal UC UP na komerčních akcích ne-

celých 130 tisíc korun a podle J. Koulové, která s nastaveným systémem odmítá dvě třetiny akcí, to rozhodně není málo. *Suma odpovídá nastaveným možnostem,* sdělila Žurnálu UP.

Pracovní setkání, které do prostor Komorního sálu UC UP svolal děkan FF UP doc. I. Barteček, se účastnili vedoucí (či zástupci) uměnovědných a uměnovýchovných kateder PdF a FF UP, přítomen byl také kvestor UP Ing. J. Jirka, z provozně-technického odboru UP pak Ing. V. Gren, na setkání byli přítomni též tajemníci Pedagogické a Filozofické fakulty UP a mj. i zástupce strážní služby S. Hergott. Všichni se shodli na tom, že Umělecké centrum UP je na jedné straně více než součástí vysoké školy, na straně druhé je prvotně právě a především školou. Od toho se potom odvíjejí i priority objektu, které jsou formulovány v Provozním řádu UC UP – prvotně se vždy hovoří o výuce, umělecké a badatelské činnosti, poté je zmiňována prezentace vůči olomoucké a celostátní veřejnosti, na chvostu pořadí se hovoří o komerční (tedy výdělečné) činnosti.

M. Hronová, ilustrační foto -tj-

ZEPTALI JSME SE ZA VÁS

V návaznosti na informace, které zazněly v průběhu pracovního setkání zaměřeného na dosavadní zkušenosti z dvouletého provozu Uměleckého centra UP (viz výše), jsme se na ekonomy příslušných fakult obrátili s následující otázkou:

Jaká je podle vás, tajemníka fakulty, perspektiva současného finančního zajištění provozu Uměleckého centra UP?

Ing. M. Tomásek, tajemník Pedagogické fakulty UP: *S finančním zajištěním provozu Uměleckého centra UP (podílů provozu náležejícímu PdF UP) nemá PdF UP vůbec žádné problémy. Pouze si dovoluji upřesnit směr otázky. PdF UP zabezpečuje komplexně (a pokud možno vyváženě) provoz celé fakulty, nikoliv oddělené provoz čtyř objektů svého působiště. Tzn., že problém, ať už jakýkoliv, jednoho pracoviště fakulty je problémem celé fakulty.*

Ing. F. Pěruška, tajemník FF UP: *Prostory UC UP jsou nadstandardní. Tomu odpovídají i provozní náklady (ročně přesahují přes 6 mil. Kč). S touto skutečností musí obě uživatelské fakulty počítat při vynakládání finančních prostředků na provoz. Na straně druhé není možné provoz této budovy nezajistit. Běží tam výuka, vědeckobadatelská činnost obdobně jako v ostatních budovách fakult.*

-map-

Mnoho povyku...

a jaké jsou výchovně vzdělávací cíle. Dalším hlediskem je způsob, jakým má být cílů dosaženo, zda použít text s popisem nebo nějaký multimediální prvek, např. obrázky, animace, videosekvence apod. Pro zachování **základních pravidel struktury** dbejte na to, aby:

- text byl členitý, informace byly studentům dávko-
vány,
- hlavní sdělení bylo předáváno především pomocí
titulů, nadpisů a základního textu,
- na jedné obrazovce byla jedna ucelená myšlenka
(zejména při studiu přímo z obrazovky je toto
pravidlo velmi důležité),
- text byl psán „jednoduše“ (je vhodné používat
kratší jednoduché věty),
- poměr odborných nebo cizích slov k obecným
slovům byl 1:4.

Pro členění textu je možné využít následující alter-
nativy [1]:

- **Hierarchický přístup.** Princip spočívá ve vstupu
na hlavní stránku, kde je nabídnut výběr mezi
tématickými celky. Po zvolení jednoho z nich se
objeví další nabídka, která umožní přesnější výběr.
To je možné provádět v několika stupních – dokud
se zájemce nedostane na požadovaný obsah.
- **Sekvenční přístup.** Tento přístup vychází ze struk-
tury souvislého výkladu, ve kterém jsou do jednot-
livých stránek vloženy odkazy na stránku s obsa-
hem. Toto pojetí je vhodné především pro výukové
materiály a dlouhé texty.
- **Hypertextová pavučina.** Metoda vhodná tam, kde
je průběh čtení následně ovlivňován různými aso-
ciacemi a záleží na osobnosti každého studujícího.

Nebezpečí zde spočívá v tom, že autoři mohou
příliš častými odkazy odvádět pozornost studující-
ho a narušit kontext jeho vnímání. Pavučina je
užitečná pro zasvěcené uživatele, kteří hledají
přesněji definovanou informaci.

Můžete používat všechny tři přístupy a vzájemně je
vhodně kombinovat. Pro základní strukturu studijního
materiálu lze využít hierarchický přístup, logicky nava-
zující stránky propojovat pomocí odkazů sekvenčního
přístupu a rejstříky včetně odkazů na další stránky
s podobnými tématy řešit hypertextově. Struktura
musí být logická. Rozsáhlejší části je nutné přiměřeně
rozčlenit na textové bloky, které můžete oživit
a rozdělovat podtituly, ilustracemi, případně grafický-
mi symboly. Na studující v DiV jsou kladeny vyšší
nároky na samostatnost, samostatnou schopnost se
učit. Platí zde stejná pravidla jako při psaní distanční-
ho textu. Mějte na zřeteli, že opora musí být dostateč-
ně přesná, musí poskytovat studujícím dostatek infor-
mací v jasné a srozumitelné formě.

Rovněž **grafické ztvárnění** je důležitým ukazate-
lem kvality studijního materiálu. Je třeba dbát na
informační hodnotu, čitelnost a estetickou úroveň
textu. Doporučujeme klást důraz zejména na přehled-
nost materiálu, neuzívat dlouhé bloky textu, zvýraznit
důležité prvky a vložit do obsahu popis pro snazší
orientaci studentů v textu. Pro podporu těchto pravidel
lze využít mnoho různých tipů.

Formát elektronických studijních textů by měl
vyhovovat všeobecně uznávaným standardům např.
HTML, XML atd. Učební dokumenty by měly být
určeny pouze k prohlížení, případně k tisku. Je třeba
zabránit přepisování a úpravám. Z toho důvodu není

vhodné využití textového editoru MS Word. Dodržová-
ny by měly být také standardy pro e-learning, např.
AICC, SCORM, které umožňují vzájemnou kompatibi-
litu.

Použitá zdroje:

1. Barešová, A. E-learning ve vzdělávání dospělých. 1. vyd. Praha: VOX, 2003. ISBN 80-86324-27-3.
2. Kolibáč, R., Malík, M. Problematika vzniku a převodu učební opory k její e-learningové verzi. In: Information and Communication Technology in Education 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita, 2002, s. 161–167. ISBN 80-7042-828-7.
3. Nocar, D., Hoblíková, I., Snášelová, L., Všetulová, M. E-learning v distančním vzdělávání. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004. ISBN 80-244-0802-3.
4. Průcha J., Míka, J. Distanční studium v otázkách (průvodce studujícími a zájemci o studiu). 1. vyd. Praha: CSVS – Národní centrum distančního vzdělávání, 2000. ISBN 80-86302-16-4.
5. Příbil, J. Prostředí pro tvorbu strukturovaných učebních textů. In: Distanční vzdělávání v České republice – současnost a budoucnost: Sborník anotací a příspěvků z II. národní konference. 1. vyd. Praha: CSVS – Národní centrum distančního vzdělávání, 2002. ISBN 80-86302-28-8. Dostupné z: http://www.csvs.cz/publikace/lisalova_cd/Sbornik%20anotaci/Pribil.pdf.
6. Zlámalová, H. Principy distančního vzdělávací technologie a možnosti jejího využití v pedagogické praxi na technických vysokých školách. 2002. Dostupné z: <http://icosym.cvut.cz/tele/zlamalova.html>.

Mgr. M. Všetulová,
Centrum distančního vzdělávání UP

Příště se dočtete:

- jaká je situace v oblasti aplikace e-learningu na českých vysokých školách.

Ohlédnutí za koncertním cyklem Katedry hudební výchovy PdF UP

V průběhu letošního jara díky aktivitě Katedry hudební výchovy PdF UP se uskutečnilo několik zajímavých koncertů v Kapli Božho těla UC UP, a to pod oficiálním názvem *Cyklus koncertů studentů KHV a jejich hostů*.

Klavírní koncert studentů ze třídy odborného asistenta MgA. L. Pulcherta a MgA. S. Štřelcové tento cyklus odstartoval 18. 3. 2004. Měli jsme tak možnost obdivovat klavírní schopnosti posluchačů I. Čerňákové, E. Rousové, M. Komárkové, P. Vočky, V. Horáka. Defilé zmíněných hostů zahájil o čtrnáct dní později koncert zobcových fléten *Flauto Nuovo* – večerní vystoupení náleželo manželům E. a J. Kvapilovým, resp. jejich zákum. Ze hra na zobcovou flétnu se těší velké oblibě, dokázalo několik hráčů, jejichž věkový rozptyl obsáhl téměř jednu generaci. Byla rovněž interpretována díla různých autorů, od klasických až po současné.

Dalším hostem se stal 21. 4. klavírista D. Toman, olomoucký rodák, žijící a umělecky působící polovinu svého života v SRN, patřící sice mezi klavírní seniory, ale koncertní vystoupení, uskutečněné u příležitosti jeho osmdesátých narozenin, spíše dávalo na věk zapomenout. Interpretaci skladeb Mozartových, Smetanových, Chopinových prokládal zajímavým slovním doprovodem a od pozorného obecenstva sklídl zasloužené ovace. Zajímavostí nepostrádal ani další, tentokrát pěvecký večer 27. 4., jehož oficiální název zněl „Vokální koncert COLLEGIUM CANTARUM UNIVERSITATIS OSTRAVIENSIS“, ale plakátován byl pod názvem „Ej láska, láska...“. Jednalo se o vystoupení studentů i absolventů doc. D. Mičkové, vyučující zpěvu na Janáčkově konzervatoři v Ostravě a Institutu pro umělecká studia OU. V úvodu zaznělo několik Janáčkových písní z cyklu „Moravská lidová poesie“ (interpreti v lašských krojích), vystřídaných již tradič-

ním repertoárem i večerním úbořem – umělé písně, operní árie, ukázky z muzikálů. O den později patřilo pódium Kaple Božho těla účastníkům Celostátní soutěže kateder hudební výchovy, kteří svým koncertem uspořádali poslední prověrku svých ambicí pro měřeni sil v Hradci Králové. Vystoupili zpěváci, klavíristé, dechové nástroje zastoupila J. Jašková (hra na pozoun – pedagogické vedení Mgr. K. Raueová – Fridrichová). 19. 5. se představil další host – klavírista K. Vaněk, docent KHV PdF v Českých Budějovicích. Vysoká úroveň jeho interpretace klavírních děl F. Chopina, F. Liszta a Fr. Schuberta uspokojila i nejnaročnější diváky.

Pozornost si zaslouží i koncert, jenž sice nebyl součástí výše zmíněného cyklu, ale svojí náplní a ohlášeným programem přitáhl hojně obecenstvo. Jedná se o pěvecký koncert M. Čančary a jeho hostů, který se uskutečnil 26. 4. Posluchač 5. ročníku denního studia Hudební výchova–matematika dokázal, že je schopen zvládnout repertoár širokého záběru od Händla, přes Dvořákovy *Biblické písně*, Francův *Paris angelicus*, modlitbu Valentina z Gounodova *Fausta* a stylově velmi čistě pojatou píseň o večernici z Wagnerova *Tannhäusera* až po úryvky z muzikálů, které zaplnily celou druhou polovinu koncertu – bylo zřejmé, že mu přece jen lépe „sedí“ (*Les Misérables*, *My Fair Lady*, *Cats*, *Jesus Christ Superstar* aj.). Koncert doplnila třemi ukázkami sopranistka J. Černošská, posluchačka 3. ročníku denního studia Hv – německý jazyk, celý koncert obětavě a s přehledem doprovodil klavírista V. Krejčířík. Sympatický byl i poslední přídavek – duet ze 4. jednání Pucciniho *Bohémy* zpíval M. Čančara se svým pěveckým pedagogem MgA. P. Martinkem.

-rs-

Opustila nás doc. RNDr. Ing. Ludmila Kubáčková, DrSc.

Matematickou obec zaskočila smutná zpráva: v pátek 28. 5. 2004 nás ve věku sedmdesátileté náhle a neočekávaně opustila paní docentka Ludmila Kubáčková. Rozloučili jsme se s ní ve čtvrtek 3. 6. 2004 v obřadní kapli olomouckého hřbitova. Následující strohý výčet z jejího životopisu lze shrnout v konstatování, že to byla Paní Matematicka evropského formátu s přirozenou autoritou a odpovídajícím stejně vysokým morálním kreditem.

Narodila se 5. května 1934 v Olomouci. Po maturitě na Reálném gymnáziu v Přerově v roce 1952 studovala geodézii na tehdejší fakultě Stavebního a zeměměřičského inženýrství Slovenské vysoké školy technické v Bratislavě, kterou ukončila v roce 1957. V letech 1958–1965 externě vystudovala na Přírodovědecké fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě obor pravděpodobnost a matematická statistika.

Roku 1969 na Geofyzikálním ústavu Československé akademie věd v Praze obhájila kandidátskou dizertaci „Příspěvek k úvahám o možnosti použití zobecněného Wienerova filtru pro filtraci tíhových polí“.

Roku 1970 ji Karlova univerzita v Praze udělila akademický titul RNDr.

Roku 1973 odevzdala na Stavební fakultě SVŠT v Bratislavě habilitační práci s názvem „Základné štatistické vlastnosti Vening-Meineszovej a Stokesovej integrálnej transformácie“, která v podmínkách tehdejšího režimu nebyla akceptována.

Roku 1980 odevzdala doktorskou dizertační práci „Stochastický model gravitačného poľa Zeme“, kterou v roce 1982 obhájila a získala tak vědeckou hodnost DrSc. – doktor fyzikálně-matematických věd.

Po rozdělení Československé republiky předsídila do Olomouce, zaměštnána byla na Univerzitě Palackého. V ČR získala vědecko-pedagogický titul docenta aplikované matematiky.

V letech 1957–1962 byla zaměstnána na Geodetickém ústavu v Bratislavě, od prosince roku 1962 do února 1993 na Geofyzikálním ústavu SAV v Bratislavě (v roce 1991 zastávala funkci předsedkyně vědecké rady ústavu), v letech 1993–1994 pracovala na Matematickém ústavu SAV v Bratislavě, od září 1994 pracovala jako vědecká pracovnice na naší Katedře matematické analýzy a aplikací matematiky PŘF UP.

V roce 1989 působila jako „hostující profesor“ na Ústavu geověd univerzity ve Stuttgartu.

V letech 1971–1979 byla koordinátorkou několika matematicko-statistických témat řešených v rámci KAPG (komplexní planetární výzkum akademií věd východního bloku).

V období 1991–1993 byla členkou Slovenské komise pro udělování vědeckých hodností SKVH, dále byla předsedkyní komise pro obhajobu doktorských dizertačních prací v oboru geofyzika a členkou komise pro obhajobu doktorských dizertačních prací v oboru geodézie.

Byla členkou sedmičlenné celosvětové subkomise „Statistika“ speciální komise „Matematické a fyzikální základy geodézie“ IAG (Mezinárodní asociace geodézie).

Byla autorkou resp. spoluautorkou čtyř vědeckých monografií, ze kterých dvě byly vydány v přepracované podobě v anglickém překladu ve vydavatelstvích Elsevier a CRS Press (USA), editorkou sborníku z mezinárodní konference, autorkou 5 skript, přes 130 vědeckých prací a 10 vědecko-popularizačních článků.

Byla nositelkou řady ocenění, zejména Stříbrné čestné plakety Dionýza Štúra Slovenské akademie věd za zásluhy v přírodních vědách, Zlaté čestné plakety Juraja Hronca Slovenské akademie věd za zásluhy v matematických vědách, Stříbrné medaile Univerzity Palackého a dalších uznání a vyznamenání resortu geodézie a kartografie.

Z výše uvedeného neúplného výčtu je zřejmé, že pro mladé spolupracovníky bude nanejvýš obtížné zastoupit paní docentku odborně. Po nenahraditelném odchodu manželky a maminky zbývá útěšná naděje na znovunalezení všeho ztraceného.

Prof. J. Andres, CSC., vedoucí Katedry matematické analýzy a aplikací matematiky PŘF UP

Květnová produkce

Fakulta tělesné kultury

Karásková, V.: *Pobyt v letní přírodě s mentálními postiženými dětmi*. 2. přepr. vyd., 60 s. Dohnal, T. (ed.): *Tělesná kultura*. Recenzované periodikum. 2003, sv. 28, č. 2.

Filozofická fakulta

Reiterová, E. (výk. red.): AUPO. *Varia Psychologica IX*. Psychologica 33 – 2003. 1. vyd., 150 s. Ložko, E.: *Kapitoly ze současné rétoriky*. 2. vyd., aktualizované a rozšířené, 204 s. Hácová, P.: *The Bridge and the Eclipse: Metaphor in the Poetry of Samuel Taylor Coleridge*. 1. vyd., 160 s. Kořenský, J.: *Člověk – řeč – poznání*. 1. vyd., 116 s. Koucká, I. (ed.): *Laudatio Brevis*. Sborník věnovaný doc. PhDr. Stanislavu Sedláčkovi. 1. vyd., 210 s. Štěpanova, L.: *Česká a ruská frazeologie: Diachronní aspekty*. 1. vyd., 302 s. Tabery, K.: *Filmová publicistika Karla Smrže*. Sborník. 3. část. 1. vyd., 274 s. Pořízka, P., Polách, V., P. (ed.): *Vztah langue a parole v perspektivě „interaktivního obratu“ v lingvistickém zkoumání*. Sborník. 1. vyd., 316 s.

Lékařská fakulta

Pešák, J. (ed.): *Psychotrofon 2*. II. soubor přednášek 6. až 10. semináře univerzitního Společenství pro studium hlasu a řeči. 1. vyd., 234 s. Malínský, J., Lichnovský, V., Michalíková, Z.: *Přehled histologie člověka v obrazech*. 1. díl. Dotisk 1. vyd., 154 s.

Pedagogická fakulta

Kol. autorů: *e-Pedagogium I/2004*. Nezávislý odborný časopis určený pedagogickým pracovníkům všech typů škol. 1. vyd., 166 s.

Přírodovědecká fakulta

Pouličková, A. (výk. red.): *Czech Phycology*. Zprávy České algologické společnosti. 1. vyd., ročník 4, číslo 4, 2004.

Rektorát UP

Výroční zpráva o hospodaření za rok 2003. 1. vyd., 51 s. *Výroční zpráva o činnosti za rok 2003*. 1. vyd., 75 s.

Centrum distančního vzdělávání

Nocar, D. a kol.: *E-learning v distančním vzdělávání*. 1. vyd., 78 s.

Ostatní

Šiška, Z.: *Sonet*. Výtvarný doprovod Z. Přikryl. 1. vyd., 90 s. Hrubý, J. K.: *Z modrého dýmu*. 1. vyd., 122 s.

-kop-

Na přátelské setkání u příležitosti vydání knižky poezie

Z modrého dýmu

Vás společně zvou
autor J. K. Hrubý a Vydavatelství UP.

Komponovaný pořad pod režijním vedením L. Mlynářové, jehož součástí bude autorské čtení, vystoupení hostů a autogramiáda, se koná v úterý **15. 6. 2004** od 18 hod. v sále Muzea umění.

Prodejna učebnic a skript VUP:

změna prodejní doby a uzavření prodejny

Upozorňujeme, že prodejna učebnic a skript VUP bude mít ve dnech **21. 6. – 16. 7.**, **26. 7. – 30. 7.** a **23. 8. – 3. 9. 2004** upravenou prodejní dobu pro veřejnost následovně:

pondělí–čtvrtek: 9–12, 13–16 hod.,

pátek: 9–12, 13–15 hod.

Ve dnech 19. 7. – 23. 7. a 2. 8. – 20. 8. 2004 bude v prodejně zavřeno.

-mif-

Z Bretagne rovnýma nohama do EU aneb Jak jsme prožili „Evropský týden“ v Bretagnu

Na přelomu dubna a května se Bretagne stala dějištěm „Evropského týdne“, jehož hlavními aktéry se stali studenti francouzského jazyka na UP Olomouc společně s doktorkami Uvírovou, Petříkovou, Voždovou a Ing. Kubátovou, divadelní soubor Česko-francouzského gymnázia v čele s paní profesorkou Pavlíčkovou a v neposlední řadě také zástupci několika olomouckých společností.

A jaké to v Bretagnu skutečně bylo?

Na začátek je třeba říct, že evropský týden byl pro nás až do našeho příjezdu do městečka Guer, hlavního centra dění, zahalen bretonskou mlhou a obestřen tajemstvím, jelikož nikdo z nás si nedokázal tuto akci představit a informace z francouzské strany se k nám dostávaly po částech nebo vůbec ne, tedy typickým francouzským způsobem. Nicméně jsme do Bretagne opravdu dorazili, ubytování jsme byli v typických i vskutku netypických francouzských rodinách a na jeden týden se z nás stali turisté, zemědělci nebo vášniví znalci průmyslu a obchodu. Nelekejte se, nezměnili jsme svou orientaci, ale týdenní program byl rozdělen právě do těchto kategorií a my jsme byli do jednotlivých skupin přiřazeni.

Turisté mohli obdivovat menhiry v Carnacu, objevovat krásu vesničky Prieur de Saint Étienne, kde lišky dávají dobrou noc, a nahlédnout do tajů magického lesa Brocéliande, který je plný legend o králi Artušovi, vládky a zlatém stromu, který nám připomínal spíše dobře vyvedenou pouťovou atrakci.

Zemědělci pro změnu ochutnávali ústřice a dary moře na bretonské farmě, viděli, jak se vyrábí cidre a bretonské pivo (tomu našemu se nevyrovná)

a v neposlední řadě mohli proniknout do tajů chovu francouzských vepřů a nutno podotknout, že pro některé byl právě tento den největším zážitkem.

Nadšenci do průmyslu a obchodu viděli, jak funguje laser, což si mnozí z nás nedokáží ani představit, navštívili zámek Suscinio, ochutnali francouzský cidre a viděli, jak to chodí v pravé francouzské firmě Yves Rocher. Po absolvování rozmanitého programu jsme se potom všichni setkávali na nejrůznějších oficiálních přivítáních v bretonských institucích, kde nechybělo šampaňské a dobré jídlo, nebo na večírcích všeho druhu, od těch oficiálních přes literární večírky, na kterém se řada z nás aktivně podílela, až po večírky čistě soukromé a přísně tajné.

Celý týden probíhal ve francouzském tempu, někdy bylo na vše hodně času a my jsme si připadali jak ve hře čekání na Godota, jindy bylo vše načasované

do poslední sekundy a z nás se stali olympiáští sprinteři. Program měl obvykle dvě fáze – préparation (příprava) a realisation (realizaci), které ne vždy byly totožné, ale jak se říká, „konec dobrý, všechno dobré“.

Vrcholem „Evropského týdne“ byla sobota 1. 5. 2004, tedy den rozšíření Evropské unie. A náš první evropsko-bretonský květen byl opravdu stylový, jelikož byl ve znamení stands de présentation (prezentčních stánků), ve kterých každá zúčastněná delegace (ČR, Německo, Estonsko, Maďarsko) prezentovala to, co je pro její zemi typické a hlavně nejlepší. Není třeba dodávat, že jsme vstup do EU oslavili pravým českým pivem a domácí slivovicí, a není tedy divu, že právě před naším stánkem se tísnilo nejvíce lidí. A právě dobré pivo a dobrá eau de vie (voda života = slivovice) přiměla téměř stovku Francouzů k vyplnění naší ankety, která nám měla osvětlit, co o nás Francouzi vědí.

A co jsme se dozvěděli? 34 % námi oslovených Francouzů již navštívilo ČR a 66 % ještě nikdy v ČR nebylo. 95 % dotazovaných vědělo, jaké je hlavní město ČR, ale jen pouhých 29 % respondentů dokázalo situovat ČR na mapě a určit všechny čtyři sousední země, téměř polovina dotázaných potom věděla, že naší národní měnou je česká koruna, a 72 % vědělo, jaký je náš úřední jazyk. Nejznámější českými celebritami u daných respondentů byli Václav Havel (77 %), Martina Navrátilová (65 %), Miloš Forman (49 %), Antonín Dvořák (48 %), Milan Kundera (35 %) a mezi dalšími byli např. Pavel Nedvěd, Alfons Mucha či Eva Herzegová. K nejznámějším českým městům v rámci daného osloveného publika patřila Praha, Brno, Olomouc, Plzeň a Ostrava. Cílem naší ankety bylo také zjistit, zda se Francouzi orientují na poli typicky českých výrobků: nejvíce námi oslovených respondentů znalo český křesťál (cca 85 %), automobily Škoda (cca u 81 %), české pivo (cca 77 %) a výrobce obuvi Baťa (73 %). Anketní otázky se většinou zdály těžké, ale všichni oslovení na ně s radostí a francouzským šarmem odpověděli a na závěr si ještě dobrovolně polámali jazyk při vyslovování českých jazykolamů.

A co říct na závěr? Evropský týden byl pro nás hlavně obrovskou zkušeností, poznali jsme spoustu zajímavých lidí a objevili jsme Bretagne, kde téměř celý rok prší (paradoxem bylo, že nám téměř celý týden svítilo sluníčko) a kde tvořil Chateaubriand (jeho hrob najdete v kouzelném městečku Saint Malo). Objevili jsme kraj opředený keltskými legendami, ochutnali jsme bretonské palačinky, pivo, cidre i místní kofolu, naučili jsme se tančit bretonské tance a byli jsme na břehu Atlantiku, kde na nás dýchla pravá bretonská a divoká atmosféra, vítr nám rozčuchal vlasy, racci se nám vznášeli nad hlavami a našim jediným přáním bylo zůstat v tom malém domku na skále.

Bretagne je zkrátka divoká, tajemná a nádherná současně a dostane každého, ať chce či nechce.

M. Večeřová, II. ročník Francouzštiny se zaměřením na aplikovanou ekonomii FF UP

DĚNÍ KOLEM NÁS

Haiti 200 let po získání nezávislosti

RNDr. P. Nováček, CSC., se ve své vědecko-výzkumné a organizační práci věnuje globálním environmentálním problémům a principům udržitelného rozvoje. Na UP zastává funkci ředitele Centra interdisciplinárních studií UP, které se zabývá rozvíjením mezioborových vzdělávacích a vědecko-výzkumných aktivit v oblastech životního prostředí a udržitelného rozvoje; je také mj. členem Řídícího výboru Millenium Project (Washington D.C.) a členem komise Nadace Charty 77 pro udělování Ceny Josefa Vavrouška (od roku 2002 její předseda).

Před dvěma týdny využil možnosti navštívit nejdříve západní polokoule – Haiti. Na pozvání Mezinárodní komise pro rozvoj Haiti, nevládní organizace se sídlem v americkém Connecticutu, tam pobýval právě ve dnech, kdy zemi zasáhly mohutné přivalové deště a ničivé záplavy. O své zkušenosti a postřehy se nyní podělil se čtenáři Žurnálu UP:

Haiti je zemí rozlohou jen o něco větší, než Morava, ale žije tu přes osm milionů lidí. Pro většinu Středoevropanů je to země neznámá. Přitom letos Haitané slaví 200 let nezávislosti a otroctví zde bylo zrušeno o šedesát let dříve, než ve Spojených státech.

V novinách právě v těchto dnech probíhají obrázky z ničivých povodní na Haiti a v Dominikánské republice. Společně tyto dvě země tvoří ostrov Hispaniola, kde poprvé v roce 1492 přistál v „Novém světě“ Kryštof Kolumbus. Během přivalových dešťů tu během několika dní utonulo nebo je pohřbeno přes dva tisíce lidí. Pro srovnání, na Moravě při povodních v roce 1997 zahynulo 45 lidí.

Povodně na Haiti jsou důsledkem drastického odlesnění krajiny (původně zde žilo 5 000 rostlinných druhů, dnes jen 350 druhů). To je zase důsledkem veliké bída. Dlouhotrvající chudoba vede k politické nestabilitě a k obrovské korupci. Neexistuje střední třída, existuje jen bohatá elita a mohutné zástupy chudých. Na Haiti dnes téměř neexistuje výběr daní (chudí nemají z čeho platit a bohaté platit nikdy nedonutí). Celé to vytváří vybušnou společenskou situaci, která se naposledy projevila v březnu, při státním převratu a vyhnání prezidenta Aristida ze země. Jen pro zajímavost, Aristide si najal během svého úřadování na vlastní ochranu bezpečnostní agenturu z Kalifornie, které platil měsíčně (!) devět milionů dolarů. Ani to ho nakonec nezachránilo od útěku.

Současná přechodná vláda i prezident Boniface Alexander mají vést zemi jen do příštích prezidentských voleb, které by měly být ke konci roku 2005. Jestliže se jim to podaří, bude to především díky přítomnosti několikatisícového mírového sboru OSN, který právě střídá americké vojáky.

Haiti však není zemí zoufalství a beznaděje. Obyvatelé, kteří jsou v naprosté většině černoši, potomci osvobozených otroků, bojují o svoje zvybytí a život jako lvi. Ulice jsou plné prodavačů nejrůznějšího zboží, kteří za den utrží dva dolary, což ale znamená, že jejich zisk je půl dolaru. A z toho žijí. Děti chodí do škol, kde není elektřina a chodí denně často mnoho kilometrů. Ulice hlavního města Port au Prince se topí v odpadcích a přesto se lidé snaží být v rámci svých možností dobře oblečení, čistí a usměvaví.

Haiti by opět mohlo být tropickým rájem a zahradou, jakou bývalo. Tamní lidé si musí pomoci především sami, ale potřebují i trochu naší pomoci a povzbuzení (stejně jako my jsme potřebovali pomoc a dostali jsme ji od vyspělých zemí po pádu komunismu).

Je škoda, že v rámci poskytování české rozvojové pomoci není mezi desítkou prioritních zemí ani jedna z Jižní Ameriky a Karibské oblastí. S Haiti nemáme tradiční obchodní či kulturní kontakty, ale co není, může být. Prezident Václav Havel či obecně prospěšná společnost Člověk v tísni se poměrně intenzivně zajímají o Kubu, zejména o porušování lidských práv. To je samozřejmě dobře. Ale jen osmdesát kilometrů na východ od Kuby leží Haiti, země, která potřebuje naší pomoc. Je to země symbolizující svobodu bývalých otroků, ale je to také země chudoby, ze které sama nedokáže vyběhnout. Je to země, která se může stát pozitivním příkladem a nadějí pro další rozvojové země nejen Latinské Ameriky, ale také subsaharské Afriky. Stejně jako se pád berlínské zdi a sametová revoluce v Československu staly symbolem přechodu od diktatury ke svobodě.

RNDr. P. Nováček, CSC., ředitel Centra interdisciplinárních studií UP

Cena Josefa Vavrouška: Lidské hodnoty a problémy rozvoje civilizace

Vědecká rada Fakulty sociálních věd UK v Praze vyhláší veřejnou soutěž na získání Ceny Josefa Vavrouška. Základní tematické zaměření předkládaných prací se má týkat vztahů přírody, společnosti a kultury (teoretické, teoreticko-empirické nebo empirické studie s případným vyústěním do praktických aplikací). Do soutěže budou zařazeny bakalářské, magisterské a disertační práce obhájené ve stávajícím a v minulém akademickém roce.

Pro rok 2004 činí finanční odměna 30 000 Kč. Uzávěrka přihlášek soutěžních prací: **25. 6. 2004.**

Podrobnější podmínky soutěže a další informace viz <http://www.upol.cz/UP/On-linezurnal/>.

-red-

Ještě jeden pohled na chirurgii v Olomouci

Příspěvek prof. V. Krále, DrSc., přednosty I. chirurgické kliniky FNO, navazuje na diskusní příspěvky, publikované v Žurnálu UP č. 11/roč.12 (K odvolání doc. V. Rýznara z funkce ředitele FNO), č. 15/roč. 13 (O stavu chirurgie ve FNO) a č. 24/roč.13 (Chirurgie ve FN Olomouc z jiného pohledu):

Určitě není cílem Žurnálu zveřejňovat na pokračování názory přednostů, kteří nemohou nalézt cestu k vzájemnému porozumění. Na druhé straně polemika, která je k věci a která by mohla napomoci při řešení některých problémů, které mají širší než jen osobní podtext, je namísto a redakce Žurnálu by z takových akcí mohla mít radost. To zvláště tehdy, je-li Žurnál jediným časopisem, který přichází do úvahy, tj. kdy si pisatel stanovil jistou hranici, za kterou nechce zajít. Např. když za žádných okolností nechce opustit v polemice akademickou půdu. Jsem si vědom, že pokračující a nic neřešící diskuse je únavná a tím i kontraproduktivní. Protože jsem se snažil být v mém prvním příspěvku neosobní a úzkostlivě jsem se vyhýbal zveřejnění některých dat, nebyl možná můj první článek dostatečně důrazný, ale ani srozumitelný. A protože prof. Duda některé otázky otevřel, necitím se být již dále vázán jistou autocenzurou a některá data zveřejním. Pokud otevřenost přispěje k tomu, že některé záležitosti budou řešeny, bude to jen k dobru věci.

Na dopis prof. Dudy chci reagovat ve dvou polohách. Obě budou vycházet z objektivních faktů a událostí, které se staly a které není možno popřít či nějak „vysvětlit“. První bude asi lehce subjektivně zabarvena, ale v druhé se pokusím být naprosto neosobní. Ve stručnosti řečeno, první záležitost se bude týkat etapy kolem roku 1989, druhá pak výstavby nové chirurgie.

Vskutku nevím, proč prof. Duda tak zdůrazňuje onen fakt, že habilitoval doc. Bachledu a doc. Vysloužil, cituji: „...a to ještě když byli na svém bývalém pracovišti...“. Pouze tím evokuje jisté události, o kterých bych jinak už dnes nehovořil. O co vlastně šlo: doc. Bachleda a doc. Vysloužil byli habilitováni v r. 1994. V té době byli členy I. chirurgické kliniky, jejímž přednostou jsem se stal v r. 1993. Také já jsem byl v té době pouze docent (habilitoval jsem v r. 1990 jmenováním a pak v r. 1993 obhajobou) a samotné habilitaci doc. Bachledy a Vysloužila jsem proto nemohl předsedat a zůstal jsem zcela mimo. Protože oba jmenovaní nechtěli čekat na mou permissuru, která proběhla rok nato, habilitoval je prof. Duda. Musím po pravdě říci, že oba dva, tehdy mi podřízení, za mnou přišli a zeptali se mne, zda mi to nevadí. Řekl jsem, že ne. Nedovedu si ostatně ani dnes představit, že jsem mohl reagovat jinak. Reakci jiných ponechávám stranou. Nyní už však mohu přiznat, že mi to vadilo a moc. Byla to jedna z přemnoha hořkých pilulek, které mi bylo dáno zakusit během mého přednostování. Tak trochu se divím, že prof. Duda tohoto kostlivce vytahuje ze skříně, protože dobře ví, jak to všechno bylo. Na jeho místě bych raději mlčel. Ví, jako člen komunistické strany do listopadu 1989, že habilitace a profesury se do této doby řídily zcela odlišnými zásadami a požadavky, než tomu bylo po roce 1989. Ví velmi dobře, že mnohé habilitace byly před rokem 1989 (v Olomouci) tvrdě blokovány některými stranickými složkami, přestože se z provozních důvodů ukazovalo, že situace je, zejména v chirurgii, neúnosná a že se bude muset nějak řešit. Prof. Duda byl před rokem 1989 jediným docentem a posléze i profesorem chirurgie jmenovaným snad za 10 let. K závěru, že se s tím bude muset něco udělat, došli tehdy dokonce i někteří významní členové strany, už i proto, že ideologie brala v posledních měsících před listopadem za své. Přesto byl odpor ze strany jiných příslušníků KSC takový, že v chirurgii k žádnému pohybu před listopadem 1989 nedošlo. Nemíním spekulovat o tom, kdo a proč se tak silně zasazoval o to, aby v chirurgii zůstal „status quo“. K ničemu by to nevedlo a nic by se nevyřešilo. Jde pouze o to, abychom těm, kteří už nepamatují, jak to vlastně všechno bylo, připomněli chod událostí a umožnili jim správnou orientaci. Nakonec ono se skutečně nic nestalo, vše proběhlo zcela legitimně. Měli bychom si ale uchovat v našem vědomí tu skutečnost, že před listopadem 1989 se opakovaně setkávali na pomyslné startovní čáře dvě sory lidí: jedna měla bosé nohy, zatímco vedle nich zaklekli do

bloků závodníci obutí do prvotřídních treter. Být dnes pyšný a navíc zdůrazňovat to, že těsně po startu, obutí do treter, získal někdo dočasně několikakilometrový náskok a ještě nyní tuto okolnost předkládat jako svůj klad a zásluhu, není ani příliš moudré, ani prozřivé, ale zejména to není, řekl bych „salonfähig“. Zdá se však, že tyto jemné nuance nejsou pro některé jedince postřehnutelné.

K záležitosti druhé, a to výstavbě nové chirurgie. Před rokem 1989 nebyla naděje, že by se v dohledné

tímco II. CH mohla ještě tyto 2 roky přečkat v renovovaných, stavebně velmi přijatelných podmínkách.

Někdy v této době začínala vyplývat na povrch statistická data o výsledcích práce obou klinik, která byla zpracována na základě hlášení pojišťovnam, takže jsou objektivní a naprosto přesná. Jsou za rok 2001, přičemž byl kontrolován ještě rok 1999 a 2000 a výsledky jsou podobné. Data jsou shrnuta v tab. 1 a 2.

Rozdílly byly pro II. CH zdrcující a já jsem tyto údaje původně zveřejňovat nechtěl. Prezentují je až jako

Tabulka 1. Počet velkých a závažných výkonů za rok 2001 na I. a II. chir. klinice

výkon	jícen	pankreas	játra	plicce	cévy	tlusté stf.	št. žláza	transpl.
I. CH	28	18	21	108	210	119	64	37
II. CH	3	4	3	1	11	42	197	0

Tabulka 2. Počet grantů (IGA a EU) a VVZ do roku 2001 (od r. 1994) na I. a II. chirurgické klinice

	granty IGA a EU	VVZ
I. CH	6	1
II. CH	0	0

době dočkala olomoucká chirurgie důstojnějších prostor. Stavělo se svépomocí, jak si jistě někteří pamětníci vzpomínají. Vyhlášené „subotniki“ se staly pojmem. Brzy po něžné revoluci se ale začalo hovořit o výstavbě nového monobloku. Velikou aktivitu v té době projevila první polistopadová ředitelka Dr. Podhorská, která s pisatelem tohoto článku, který v té době zastával poměrně význačnou funkci v Lékařské komoře (tajemník a člen představenstva), navštívila architektku ing. Anderekovou, která později vypracovala projekt nové budovy. Ten vycházel z okleštěných možností stran umístění centrálního pavilonu, neboť lokalita za porodnicí v místě pevnůstky, o které se uvažovalo jako o nejvhodnější, byla tehdy předmětem sporu o vlastnická práva. Pak přišla nejtěžší fáze, a to sehnat finance. Pokud je pisatelí tohoto článku známo, vykonala v tomto směru největší práci pí poslankyně Fischerová, bez které by Olomouc tento nejmodernější stánek chirurgie neměla. Bohužel, Dr. Podhorská v té době zemřela. V její práci nějakou dobu pokračoval Dr. Petr. V roce 1994 se stal ředitelem doc. Rýznar. Celá stavba trvala, resp. trval už deset let a za tu dobu se neustále potýkala s celou řadou problémů, z nichž nejdůležitější bych rozdělil na stavební a organizační. Stavební problémy byly spojeny s přílivem financí a zde měl ředitel doc. Rýznar těžkou pozici, neboť mohl stavět jen tak, jak peníze přicházely. Zřejmé tyto finanční starosti způsobily, že organizační záležitosti se dostaly na druhou kolej a způsobily řadu problémů. Jednoduchým důkazem je to, že dnes dochází ke stěhování a měnění poschodí některých klinik, protože obsazování jednotlivých podlaží probíhalo zhusta z malicherných, osobních a naprosto nepromyšlených důvodů. Tato poznámka se samozřejmě netýká kardiologie, jejíž tým přišel odjinud a neměl o zākulisí ani ponětí.

Původně měla být nová chirurgie otevřena naráz a všechny kliniky se měly stěhovat současně. Pro průtahy ve výstavbě bylo rozhodnuto, že stěhování klinik bude postupné. Bylo plánováno, a to ještě někdy v r. 2000–2001, že první se bude stěhovat I. chirurgie (I. CH) (a samozřejmě i kardiologie), neboť měla spolu s urologií nejhorší prostorové podmínky a de facto kvůli ní se vlastně nová budova stavěla. II. chirurgie (II. CH) byla mimo areál nemocnice v prostorách, které byly rekonstruovány zrcem 80. let za cenu mnoha milionů Kč. Nápor na změnu v harmonogramu kolem stěhování do nové budovy nabral na síle v druhé polovině roku 2001, neboť začátkem roku 2002 mělo stěhování začít. Koncem roku 2001 bylo rozhodnuto bez přítomnosti zástupců I. CH (kteří nebyli zváni na porady o nové budově již 2–3 roky), že jako první se bude stěhovat II. CH, a to přesto, že toto rozhodnutí způsobilo v celém stěhování naprostý zmatek. I. CH tak zůstala ve zcela nevyhovujících podmínkách ještě déle než 2 roky. Musela proto takřka dennodenně improvizovat, za

reakci na článek prof. Dudy, neboť už mi nic jiného nezbyvá. Doufám jen, že zveřejněním těchto dat navždy utichne diskuse kolem obou chirurgií, která, pokud by pokračovala, by mohla nabýt nedůstojných forem. Do této doby řada lidí nevěděla, oč vlastně jde. Zveřejněním dat začíná být jasno. Byl jsem kritizován (soupeřící klinikou) za jejich prezentaci na přísně interním prostředí obou klinik a budu asi kritizován některými za jejich zveřejnění i na půdě univerzity (i když nevím vlastně proč). Pokud ale nechceme nadále křeslovat skutečnost, a pokud noví představitelé FN i LF skutečně budou chtít něco změnit, tak jak o tom hovoří ve svých programech, pak musí brát na vědomí tato a podobná fakta a nevycházet ze subjektivního nazírání, ovlivněného faktory, které nemají s medicínou nic společného, tak jak se to stalo za doc. Rýznara u I. a II. CH. Nejhorším důsledkem nebylo nakonec to, že jsme zůstali ještě další roky ve staré budově a že jsme se museli denně prát s obtížemi, ale že většina otíce a vážné nemocných (viz tab. 1) byla léčena o více jak dva roky déle v nevyhovujících prostorách. Aktéři tohoto procesu tím, že obešli demokratickou všeobecnou diskusi, a rozhodovali o všem sami, vzali na svá bedra velkou zodpovědnost. Zřejmě si nepřipouštěli, že za výsledky své činnosti, která nesla výrazné známky klientelizmu, se je odváží někdo někdy tvrdě kritizovat.

V této atmosféře se II. CH přestěhovala do nové budovy a začal konkurenční boj kdo s koho, neboť II. CH si uvědomila vážnost své situace. Způsob tohoto boje vedl k vyslovenému nepřátelství obou přednostů a přenesl se, bohužel, i na všechny členy klinik. Tento zápas (o klientelu a proto i změnu poměru uvedených dat) byl nerovný a svým způsobem i nečestný. II. CH pořádala exkurze do nových, vysoce nadstandardních prostor, dokonce s vydáním obrazové publikace, na které byly zachyceny pokoje s televizory a sociálním zařízením a omračující technikou operačních sálů, zatímco na naší klinice jsme se potýkali s jedním WC na třicet nemocných, před kterým lidé stěpovali na chodbě než se na ně dostalo. O prostorách naší ambulance jsou známky legendy. Nevím se nemocným, kteří se ve dveřích obrátili a šli ke konkurenci. Brzy nám bylo jasné, že nebude možné vzdorovat věčně proti této reklamě a pokud by bylo trvalo ještě několik let, aby tyto dvě kliniky pracovaly vedle sebe v tak nepředstavitelně odlišných podmínkách, zname-nalo by to dříve či později konec I. CH. A aby toho nebylo dost, došlo za mými zády k dohodě mezi doc. Rýznarem, prof. Dudou a doc. Vysloužilem o přestupu doc. Vysloužila a dr. Klementy (měl na starosti kolorektální chirurgii) z I. CH na II. CH. K tomuto přestupu došlo během 24 hodin, bez jakéhokoliv předchozího vyzkoušení. Byl bezprostředně ohrožen provoz I. CH, narušeny služby. Pánové si vzali pod paži kartotéku nemocných z I. CH. Chladná kalkulače, ostatně v té době velmi jednoduchá a průhledná, vykonala své. Doc. Rýznarovi jsem tehdy napsal: „Pane Fediteli, vždy jsem Vás žádal, nyní Vás prosím...“. Nebylo to nic platné, i když si myslím, že i pro doc. Rýznara to vše už bylo trochu mnoho a začínal se dívat na II. CH trochu jinými očima. Je zbytečné pokračovat dále. Byla to práce na hraně a nebyla příjemná.

Dokončení na str. 10

Ještě k „Paveragate“

Kde se nachází pravda v kauze olomoucké habilitace opavského literárního vědce Libora Pavery, ví právě jen Libor Pavera. Ponechme stranou právní, odborné, morální i etické konsekvence tohoto konkrétního případu a konstatujme pouze, že pokračovat v kariéře vysokoškolského vědce a pedagoga s veřejným stigmatem „opisovače“ je pro Libora Pavera více než dostatečným trestem, ať je míra jeho pochybení jakákoliv.

Ze svých osobních kontaktů s badatelskou obcí z oblasti tzv. soudobých dějin dobře vím, že případy nekritického přejímání odborných a vědeckých prací existují a že tento krajně negativní a odsouzený jev vykazuje dokonce rostoucí tendence. Jedná se jak o „opisování“ více či méně sofistikované (např. parafrázování cizího textu bez náležitých citací), tak o případy zcela bezkrupuldní (doslovné kopie celých textových pasáží, aniž by byly uvedeny v uvozovkách a s odkazem na pramen). „Opisovač“ tak činí buď pod tlakem grantových, akreditačních či jiných termínů, nebo se opájí rostoucím počtem svých publikačních výstupů a s nimi spojených honorářů. „Opisovač“ je většinou přesvědčen, že v záplavě vydávaných textů se „jeho“ dílo prostě ztratí. A tak, pokud někdo „opisovače“ „vyhmátne“, pak je to většinou autor vykrádaného díla. Poté se většinou takovýto případ řeší mezi čtyřma očima, gentilemanskou dohodou mnohdy zavánějící „jánabráchismem“. Opisování – v tomto případě v oborech historických – však není rozhodně jen výsledkem dnešní uspěchané „postmoderní“ éry. Před časem jsem byl požádán o informace k olomouckému pobytu inkvizitora čarodějnických procesů z konce 17. století Jindřicha Františka Boblíga z Edelstadtu. V seriózní historické literatuře existuje těchto informací řada. Renomování a navíc pilní místní okresní historici-archiváři však nyní konfrontovali tato fakta s původním archivním materiálem. Zjistili tak, že se skutečnosti obsažené v sekundární literatuře ani v nejmenším nezakládají na pravdě. Na počátku si někdo většinou fakt o Boblígově pobytu v Olomouci „vycucal z prstu“. A poté historici opisovali a opisovali, až smyšlené skutečnosti v historické literatuře legitimizovali.

Jak lze tedy – a zejména v oblasti společenskovo-vědních oborů na vysokých školách a akademických pracovištích – bránit tomu, aby k podobným případům nedocházelo, resp. jak systémově postupovat, aby se podobné případy minimalizovaly?

Na první místě je to zcela určitě náležitě tvůrčí atmosféra na dané vysoké škole a konkrétním oboru. Tato atmosféra musí vést k skálopevnému přesvědčení, že opisování není nic jiného než akademický „tunel“ par excellence. Asi není potřeba zdůrazňovat, že v tomto ohledu hraje největší roli osobní příklad.

Při projednávání Paveraova případu se na Vědecké radě UP objevilo volání po novele vysokoškolského zákona umožňující v odůvodněných případech vědeckopedagogický titul odejmout. Připomínám však, že moderní vysokoškolská legislativa (od poloviny 19. století do roku 1990) v českých zemích nikdy takový akt nepřipouštěla. Ani nechvalně proslulý „lex Hrbek“, tj. novela vysokoškolského zákona z konce roku 1969 tvrdě perzekvující příslušníky akademické obce za jejich angažmá v období Pražského jara, k „trestu“ odejmutí vědeckopedagogického titulu nesáhla. Teprve vysokoškolský zákon z roku 1990 odebíral vědeckopedagogické tituly (docent a profesor) těm vysokoškolským pracovníkům, kteří je získali v tzv. zkráceném řízení v letech 1969–1989; v případě habilitací při absenci habilitační práce. Nemožnost anulovat výsledek profesorských a habilitačních řízení na podkladě vysokoškolské legislativy byla tak od poloviny 19. století výrazným a dnes již zřejmě nevnímaným segmentem autonomního a samosprávného postavení vysokých škol ve společnosti. Pokud tedy vysoká škola vědeckopedagogický titul jednou udělila, pak sama váha tohoto aktu vylučovala jakékoli jeho následně zpochybnění. Případně začlenění možnosti následného odebrání vědeckopedagogických titulů do vysokoškolského zákona tak rozhodně nemá u nás historickou oporu. Navíc se jedná o řešení až příliš jednoznačné a radikální. A z těchto pozic bývá jen krůček k případnému zneužití původně pozitivně zamýšleného opatření. Odebrání titulu na podkladě vysokoškolské legislativní normy tak úspěšně splní funkci hasičské jednotky zdolávající nečekaně vzniklý požár. Ale nic víc.

Je ovšem pravda, že současný právní stav vskutku znemožňuje účinnou procedurální obranu vůči – věříme, že ojedinělým – výstřelkům à la „Paveragate“. Vysokoškolský zákon totiž umožňuje předložit habilitační práci pouze v písemné podobě, bez nutnosti vydat tuto práci tiskem. Písemná podoba habilitační práce více než účinně zabraňuje tomu, aby se toto dílo stalo předmětem zájmu odborné veřejnosti příslušného oboru. Všimněme si, že (v minulých dnech mediálně zmiňované) „maléry“ v udělování vědeckých a vědeckopedagogických titulů na naší univerzitě (Jiří Honajzer, Libor Pavera) se objevily teprve tehdy, kdy příslušné odborné práce byly publikovány. Nebylo by tak daleko účinnější novelizovat vysokoškolský zákon právě v tomto směru? Povinnost předložit habilitační práci vydanou knižně – jak tomu bylo na českých vysokých školách bez výjimky do roku 1950 – by nejen bránila tendencím „opisovat“, ale zcela určitě by současně motivovala akademické pracovníky k vyšší publikační činnosti i odstranila pochyby o přílišné uzavřenosti a subjektivnosti habilitačního řízení. Pak by stačilo, aby rektor vysoké školy

„ozdobil“ uchazeče titulem „docent“ po uplynutí jisté doby, během níž badatelská veřejnost příslušného oboru náležitě ocení dílo pochvalnými reakcemi. A v případě reakcí výrazně negativních bude mít rektor vysoké školy právo uchazeče docentem nejménovat. Jistě – habilitační řízení se v tomto případě pro uchazeče a jeho domovské pracoviště finančně prodraží a také se výrazně prodlouží. A to jistě nejsou zanedbatelné argumenty při permanentně nízké finanční dotaci vysokoškolských institucí ze strany státního rozpočtu a diktátu akreditačí. Jenže jak vysoké školy, tak nejvyšší státní rezortní orgán (MŠMT ČR) dnes zdůrazňují především nutnost kvalitativního rozvoje terciárního školství. Ze této proklamaci neodpovídá akcent akreditačních komisí především na kvantitu docentů a profesorských míst na vysokých škol, je věc jiná a v kvalitativních ohledech těchto řízení dokonce do jisté míry kontraproduktivní.

PhDr. P. Urbásek, ředitel Archivu UP

...A PŘÍŠTÍ TÝDNY...

14.–15. ČERVNA

Prof. dr. hab. L. Górniewicz (Toruň), prof. dr. hab. K. Goebel (Lublin), prof. dr. hab. J. Myjak (L'Aquila, Itálie) a dr. hab. W. Kczor (Lublin). Minisymposium z nelineární analýzy. PŘF UP, Olomouc-Hejčín, Tomkova č. 40.

17. ČERVNA

Laparoskopické nefrektomie a adrenalectomie. Workshop. Pořádá Urologická klinika LF UP. Knihovna Urologické kliniky LF UP.

Scénické představení opery Endymio. Pořádá statutární město Olomouc, Katedra hudební výchovy PdF UP, VOOR KUNST & TAAL/umělecká agentura. UC UP, Atrium, 20 hod.

18.–27. ČERVNA

Mezinárodní festival mládeže United Games of Nations. Setkání a výměny mládeže s programem. Pořádá Akademie sport centrum UP ve spolupráci s občanským sdružením United Games. Dům dětí a mládeže a areál u Sportovní haly UP.

22.–23. ČERVNA

Trendy technického vzdělávání 2004. Konference. Pořádá Katedra technické a informační výchovy PdF UP.

23.–24. ČERVNA

Bydlení – nové formy a dimenze. Konference. Pořádá Katedra geografie PŘF UP. UC UP.

-red-

Ještě jeden pohled...

Z tabulky 1 je snad nyní zřejmé, proč jsem usiloval, i když to bylo na první pohled protismyslné a paradoxní, o přefazování cévní chirurgie na začátku tohoto roku na II. CH, přestože jsem do cévní chirurgie a zejména transplantologie svého času poněkud zasahoval a měl jsem ji rád. V únoru 2004 tohoto roku jsme se totiž i my stěhovali (lůžka, ambulanci máme ještě stále ve staré budově, půl kilometru daleko) do nové budovy a dostali jsme jedno patro, stejně jako II. CH. Vzhledem k počtu výkonů (i když došlo během oněch dvou let k jistému posunu) by se byla I. CH zcela zahltla. Přesunem cévní chirurgie jsme si výrazně uvolnili ruce i prostor pro hrudní a břišní chirurgii a zajistili jsme si vše, co je nutné k intenzivní, ale přitom příjemné, smysluplné a plánované práci. Situace je dnes vyřešená v oblasti cévní a hrudní chirurgie, v oblasti břišní chirurgie zůstává složitá. Statistiky z ledna až dubna 2004 však, přestože jsme se stěhovali, ukazují, že u nás pokračuje v této oblasti vysoce příznivý vývoj, který zacho-

Dokončení ze str. 9

vává přísně nastavený standard jak v kvantitativních tak i kvalitativních ukazatelích medicínských, ale i v ekonomice.

Zdánlivě je tedy vše v pořádku. Připouštím, že moje generace je poněkud háklivá na jisté okolnosti a že až odejde, bude ticho po pěšině, což je jen dobře. Pouze v jednom ohledu je celá věc velmi zneklidňující pro budoucnost. Zdá se mi totiž, že řada mladších kolegů začíná obdivovat styl, který se při cestě dopředu spoléhá hlavně na podporu, která nemá s odbornými kruhy nic společného a také nezná bratra. A ještě cosi horšího: zcela mne děsí slova a věty, v tomto případě starších kolegů, typu: „...po volbách uvidíme...“ nebo „...až bude nový ministr...“. Přece tyto politické změny nemohou a nesmí mít vliv na nic, co má být měřeno čistě kritériem odbornosti a morálky. V roce 1989 jsem si myslel, že jsou tyto cestičky navždy překonány.

Prof. V. Král, DrSc.,
přednosta I. chirurgické kliniky FNO

Music Paradise 2004

Pod tímto názvem se ve dnech 25.–26. 6. v **U-klubu** (Šmeralova 12) a **klubu Belmondo** (Mlýnská 4) v Olomouci uskuteční hudební festival, jehož v pořadí již druhý ročník bude hostit špičkovou jazzfunkovou kapelu – **123 min** a velmi populární nový objev české hudební scény **05&Radeček**. V programu vystoupí také **Blues Angels, Loco Poco, Fresh Energy, Osmatej Dřát**.
Začátky koncertů v obou klubech: 19 hod.

Upozornění redakce

Redakce Žurnálu UP upozorňuje, že vzhledem ke zkouškovému období vyjde poslední číslo univerzitního týdeníku v tomto akademického roce (č. 31) **25. 6.** (uzávěrka 21. 6.).

Děkujeme za pochopení.

-red-